

'Ασ' Οληα

Το Σύμβολόν μας: ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΔΙΕΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τίμημα έγγραφής έξαμήνου
Διά την Τουρκίαν Γρ. 10
„ τώ έξωτερικόν Φρ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

→ ΓΡΑΦΕΙΑ ←
Γαλατά, Πεντητοπάζαρον, Σααση Χάν, 16

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΑΡ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ

Τò φύλλον άπανταχού του Κράτους παρ. 20.
Αί άποδείξεις δέον να φέρωσι τας υπογραφάς του διευθυντού και διαχειριστού.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ

Από την ένταύθα έκθεσιν του κ. Κ. Μαλέα.

Μελέτη.

Τρεις λέξεις μόνον:

☛ ΚΟΜΨΟΤΗΣ: ΤΙΡΙΓΓ ~ ΓΑΛΑΤΑ ☛

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ

Ἐν ἀπὸ τὰ φοβερά ἐλαττώματα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὅποιον ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἐμαστίγωσεν ἢ σθενερά τοῦ Χριστοῦ διδαχή, εἶναι ὁ ἔγωισμός. Περὶ αὐτοῦ ὁμιλεῖ ἡ σημερινὴ περικοπή τοῦ Εὐαγγελίου.

Πρόκειται, κατὰ τὴν παραβολὴν ταύτην, περὶ ἐνὸς πλουσίου ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου οἱ ἀγροὶ ἔκαμον ἀφθόλους καρπούς· ὁ ἀνθρώπος οὗτος κατόπιν τῆς εὐτυχίας του ἐν καὶ μόνον ἐσκέπτετο: τί νὰ κάμη τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα καὶ πῶς νὰ κατορθώσῃ, ὄχι πλέον νὰ ἐπαρκέσῃ δι' αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ εὐφρανθῇ περισσότερον, οὐδὲν ἄλλο συλλογιζόμενος παρὰ ἑαυτόν. Ἐνῶ ὅμως ταῦτα πάντα ἐσκέπτετο, ἐνῶ μόνον φροντίζετο ἀνοικοδομήσεως νέων ἀποθηκῶν ἐβασάνιζε τὸ πνεῦμά του, ἰδοὺ ὅτι ἤχει ὁ κώδων τῆς ὑστάτης ὥρας, ἡ φοβερά ἐκεῖνη στιγμή τοῦ θανάτου, ἐνῶ μία φωνὴ φθάνει εἰς τὰ ψυχρὰ τοῦ θνήσκοντος ὧτα:

— Ἄ δὲ ἠτοίμασας τίνι ἔσται;

Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ἐξάρω τὸν ὄραϊον χρωματισμὸν τῆς παραβολῆς αὐτῆς, τὴν ἀλήθειαν τῆς ὁποίας καθ' ἑκάστην βεβαιούμεθα. Καθ' ἑκάστην ὑποπίπτουν εἰς τὴν ἀντίληψίν μας ἀφθονα παραδείγματα παρομοίων ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι, εἴτε διότι ἠυνοήθησαν ὑπὸ τῶν περιστάσεων, εἴτε ἐξ ἄλλων ποικίλων καὶ πολυειδῶν λόγων ἐπλούτισαν, ἠυδοκίμησαν, ἐπέτυχον εἰς τὸν βίον, ἔπαυσαν μὲ τὴν φρικωδέστεραν ἀναληθίαν νὰ σκέπτονται καὶ τοὺς ἄλλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἐργατικοί, ἐπιμελεῖς, φιλόπονοι, μοχθοῦσιν ἐν τῇ ἀφανείᾳ ὑποφέροντες. Οὐδέποτε ἡ κοινωνία θὰ συγχωρήσῃ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, οἱ ὅποιοι, ἐξεληθόντες τῆς τάξεως, εἰς τὴν πρῶτον ἀνήκον καὶ μεταπηδήσαντες ἀπὸ τῆς ἀνεχείας εἰς τὴν εὐμάρειαν καὶ τὴν χλιδὴν, ἐλησμόνησαν τὸ τί ἦσαν ποτε, ἀποστρέφουσι τὸ πρόσωπόν των ἀπὸ τὴν τάξιν ἐκεῖνην, ἥτις τοὺς ἀνέδειξεν.

ὦ! τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς δὲν θὰ συγχωρήσῃ ποτὲ ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους, καὶ ἡ κοινωνία αὐτῆ, μολονότι ἀποκαλύπτεται, πολλάκις ἐξ ἀνάγκης, πρὸ τῶν ὄγκων ἐκείνων, κρύπτει ὅμως μίαν ἐσωτερικὴν περιφρόνησιν πρὸς τὰ πρόσωπά των καὶ τοὺς χαρακτήρας των, περιφρόνησιν, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ δυνηθῇ ν' ἀπαλείψῃ οὔτε ὁ χρυσὸς των, οὔτε ἡ λαμπρότης των. Ἄς μάθωσιν οἱ ἀνθρώποι οὗτοι ἐκ τῶν παραδειγμάτων τοῦ βίου, ὅτι τὰ πάντα ἐν τῷ βίῳ εἶναι μεταβλητά, ὅτι, ὅπως εὐκόλως ἀνήλθον τὴν κοινωνικὴν κλίμακα, εὐκολότερον δύναται νὰ κρημνισθῶσιν ἐξ αὐτῆς, μετὰ δὲ τὴν πτώσιν των, τὸ μόνον, τὸ ὅποιον θὰ τοὺς παρηγορῇ, εἶναι μία, ἔστω καὶ μικροτάτη, εὐγενὴς πράξις πρὸς τὸν ἀναξιόπαθόντα, πρὸς τὸν βιοπαλαιστὴν.

ΛΗΘΟΛΟΓΗΤΗΣ

Εὐρισκόμεθα ἢ δὲν εὐρισκόμεθα πρὸ ὑπουργικῆς κρίσεως; ἰδοὺ ἐν ἐρώτημα, τὸ ὅποιον προβάλλουν πάντες. Καὶ δικαίως, διότι ἐξ ὅσων ἔχομεν μέχρι σήμερον ἐνδείξεων τὸ πλειοψηφοῦν κόμμα δὲν διάκειται καὶ τόσον εὐμενῶς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἢ τοῦλάχιστον πρὸς ὠρισμένα αὐτῆς μέλη.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα συνεζητήθη εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν λόγον τοῦ Θρόνου. Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἠκούσθησαν πολλαὶ σοφαὶ καὶ φιλοπάτριδες γνώμαι, αἵτινες βαθμηδὸν φαίνεται ὅτι κατακτῶσιν ἔδαφος. Ἐτονίσθη ὅτι, μὴ ἀπειλουμένης τῆς Τουρκίας ὑπ' οὐδενὸς ἐξωτερικοῦ κινδύνου, οἱ ἄμεσοι καὶ ὑπὲρ τὰς δυνάμεις αὐτῆς ἐξοπλισμοὶ δὲν εἶναι τὸ μόνον καὶ ἀσφαλέστερον μέσον τῆς εὐημερίας της, ἀν μὴ προηγηθῇ οἰκονομικὴ, γεωργικὴ καὶ ἐσωτερικὴ ἀναγέννησις.

Ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Μ. Βεζύρου ἐπεχείρησε ν' ἀπαντήσῃ, ἀλλ' αἱ δοθεῖσαι ἐξηγήσεις φαίνεται ὅτι δὲν ἐτροποποίησαν τὰς σκέψεις τοῦ ἀνωτάτου νομοθετικοῦ σώματος.

Ἰδωμεν πῶς θὰ ἐξέλθῃ ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῆς ἐν τῇ Βουλῇ πρακτικῆς συζητήσεως.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς διενεμήθη ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν λόγον τοῦ Θρόνου πρὸς μελέτην ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως ταύτης καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος θὰ λάβουν τὸν λόγον οἱ ἠγούμενοι τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ὁ Λουτφὴ Φικρῆ, Ἰσμαήλ, Ριζᾶ Τεφῆκ καὶ Φερῆτ βέηδες. Δὲν εἶναι βέβαιον πάντως νὰ προῖδη τις τὸ ἀποτέλεσμα, ἐν τούτοις θεωρεῖται βέβαιον ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξέλθῃ ἠκρωτηριασμένη.

Τὰ ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ γνωστὸν σημεῖον, ὁ Βενιζέλος ἐτοιμάζει τὰ νομοθετικὰ μέτρα, δι' ὧν ἐλπίζει τὴν ἀνόρθωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καταρτίζει συνδυασμὸν καὶ κάμνει ἐκλογικὰς περιουσίας· εἰς μίαν ἐξ αὐτῶν παρὰ τὰ Φάρσαλα τῷ ἐγένετο ἀπόπειρα, τεθείσης σιδηρᾶς ράβδου ἐπὶ τῆς γραμμῆς, ἵνα ἐκτροχιασθῇ ἡ ἀμαξοστοιχία. Ὁ μηχανικὸς ἀντελήφθη τοῦτο καὶ ἐσταμάτησε τὸν εἰρμόν, τοιοῦτοτρόπως ὁ Βενιζέλος ἐσώθη. Πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὁ ἀποπειραθεὶς κακοῦργος πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ μεγαλύτερος φίλος τοῦ Πρωθυπουργοῦ, διότι διὰ τῆς ἀποπειρας αὐτῆς νέαι συμπάθειαι συγκεντρώνονται περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Βενιζέλου.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

Πλείστοι βιαιοπραγίαι καὶ αὐθαίρετοι ἐνέργειαι κατηγγέθησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀπὸ μέρους τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Μητροπολιτῶν, γενόμεναι εἰς βάρος τῶν ἑλληνορθόδοξων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων.

Οὗτω ὁ Μητροπολίτης Δράμας κ. Ἀγαθάγγελος ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ Βούλγαροι ἐξεδίωξαν τοὺς ἑλληνορθόδοξους τοῦ χωρίου Γόρνιτσα τῆς ἐαυτοῦ ἐπαρχίας καταλαμβάνοντες τὴν ἐν αὐτῷ ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν, καίτοι οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν πλειονοψηφίαν τῶν ἐκεῖσε κατοίκων.

Ὁ Μητροπολίτης Καστορίας κ. Ἰωακείμ διὰ μακρᾶς αὐτοῦ ἐκθέσεως καταγγέλλει πλείστας αὐθαιρεσίας τῶν Βουλγάρων ἐν Νεστραμίῳ, Ὀσιντσαίνῃ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς ἐπαρχίας του.

Ὁ Μητροπολίτης Μελενίκου κ. Αἰμιλιανὸς πληροφορεῖ ὅτι ἀνηλεῶς ἐδάρη καὶ ἠπειλήθη ὑπὸ χωροφυλάκων ὁ ἐβδομηκονταετής ἱερεὺς κ. Ἰωακείμ τοῦ χωρίου Καμαρότι, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἠρνήθη νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν τέλεσιν γάμου βουλγαρικοῦ εἰς τὴν αὐτόθι ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν.

Ὁ Μητροπολίτης Πελαγονίας κ. Στέφανος ἀγγέλλει ὅτι ἀπειλεῖται ἡ κατάληψις τῆς Μονῆς Ἀρχαγγέλων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, καθ' ὅσον οὗτοι ἐξεδίωξαν ἐκεῖθεν τοὺς ἡμετέρους, αἱ δὲ ἀρχαὶ ἐπεμβᾶσαι ἐκλείσαν αὐτὴν καὶ ὅτι οὗτος διεμαρτυρήθη ἐν τῷ ἐν Μοναστηρίῳ Διοικ. Συμβουλίῳ κατὰ τοῦ κλεισίματος, ὑποστηρίζας ὅτι αἱ ὀρθόδοξοι Μοναὶ ἀνήκουσιν ἐκκαλαί εἰς τοὺς ὀρθόδοξους, συνφά τοῖς Προνομίαις, τοῦ νόμου περὶ Ἐκκλησιῶν οὐδόλως ἀναφέροντος περὶ τῶν Μονῶν.

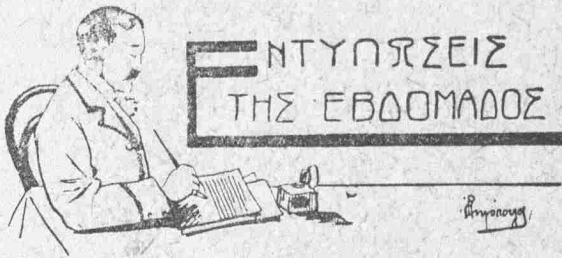
Ὁ Μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος πληροφορεῖ ὅτι ὁ ὑποδιοικητὴς Σηλυβρίας, μεταβάς εἰς τὸ χωρίον Σινεκλή καὶ προσκαλέσας τοὺς προκρίτους τῶν Ἑλλήνων, τοὺς προέτρψε νὰ προσέλθουν εἰς τὸ σχίσμα καὶ νὰ ἐκδιώξουν τὸν Ἑλληνο-ἱερέα καὶ τὴν διδασκάλισσαν, ὅτι κατόπιν, ζητήσας κατάλογον τῶν Ἑλλήνων, ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὑπερέβαινε τὸ ἐν τρίτον καὶ κατὰ τὸν περὶ Ἐκκλησιῶν νόμον θὰ ἐπεστρέφετο εἰς αὐτοὺς ἡ ἐκκλησία καὶ τὰ σχολεῖα, δὲν ἐδέχθη τὸν κατάλογον.

Ἐπὶ πάντων τούτων ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνέκρινεν ὅπως διαβιβασθῇ τακρίριον εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Τὴν παρελθούσαν Τετάρτην συνήλθον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Π. τὰ Δύο Διοικητικὰ τῆς Ἐκκλησίας Σώματα καὶ συνεσκέφθησαν ἐπὶ τρίτον ἐπὶ τοῦ στρατολογικοῦ ζητήματος. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀνεγνώσθη ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ σχέδιον τακρίριου, συνταχθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν λόγῳ ἐπιτροπῆς, ὅπερ καὶ ἐνεκρίθη. Τὸ τακρίριον τοῦτο θίγει ὅλα τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν στρατολογίαν τῶν Χριστιανῶν, τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν, τὸ τῆς θητείας, τοῦ ἐν τοῖς στρατώσι βίου τῶν Χριστιανῶν, τὸ τοῦ θρησκευματος, τῶν ἐξισλαμίσεων, τῶν νηστειῶν.

Τὸ Πατριαρχεῖον ζητεῖ ὅπως οἱ Χριστιανοὶ γίνωνται δεκτοὶ εἰς τὰς ἀνωτέρας τοῦ Κράτους στρατιωτικὰς σχολὰς, νὰ προάγωνται ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ στρατοῦ, διαρκούσης δὲ τῆς θητείας οὐδεμίᾳ ἐξισλαμίσει νὰ ἐπιτρέπηται, νὰ καθορισθῇ ὁ χρόνος τῆς θητείας τῶν Χριστιανῶν, νὰ ρυθμισθῇ δὲ τέλος κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὁ βίος τῶν Χριστιανῶν στρατιωτῶν, οὕτως ὅστε εἰς χάριστος νὰ πιτελῶσιν οὗτοι τὸ πρὸς τὴν πατρίδα ἱερὸν αὐτῶν καθήκον.

Γ. Σ. ΓΑΒΡΙΛΙΔΗΣ

Η ΜΑΝΙΑ ΤΩΝ

Τὴν ἐβδομάδα ταύτην ἠγγέλθησαν δύο αὐτοκτονίαι, ἀνεγράφησαν μὲ πολλὴν ξηρότητα καὶ ἐσχολιάσθησαν ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι αὐτῶν, ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ συνήθους τινὸς κοινωνικοῦ γεγονότος. Καὶ ὅμως τὸ γεγονός αὐτό, τὸ ὁποῖον τόσον ἐσυνηθίσαμεν, εἶναι μέγα καὶ φοβερόν σύμπτωμα βαθείας ἀσθενείας.

Ἀφῆκαν λοιπὸν τὴν ζωὴν καὶ ἄλλαι δύο ὑπάρξεις, ἀπεσπάρθησαν ἐκουσίως ἀπὸ τῆς κοινωνίας καὶ ἀπὸ τῆς δράσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλήθησαν, ζητήσασαι εἰς τὰ βάθη τοῦ σκότους, εἰς τὸ μηδέν, τὸ ἀγνωστον, τὸ ὁποῖον εἰς στιγμὴν ἔκφρονος ζάλης προετίμησαν γνωστοῦ περιβάλλοντος!

Ἴδου καὶ ἄλλοι φυγάδες τῆς ζωῆς, δραπεταὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ἐργασίας, προστίθενται εἰς τὴν λεγεῶνα τῶν ὁμοίων των, εἰς τὴν ὁποίαν, ἀλλοίμονον! δὲν θὰ εἶναι οἱ τελευταῖοι.

Παρὰ τοὺς νεκρούς των κλαίουσιν οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι, ἀλλὰ καὶ θρηγεῖ ὁλόκληρος ἡ κοινωνία, ἣτις βλέπει τὰς ἐλπίδας τῆς διαψευδομένας. Κλαίει λοιπὸν αὐτοὺς ἡ κοινωνία, ἀλλὰ καὶ ἑαυτήν, διότι αἰσθάνεται τοὺς κόλπους τῆς σπαρασσομένου ὑπ' αὐτῶν τῶν υἱῶν τῆς καὶ εἰς τὰς τάξεις τῆς διανοιγόμενα χάσματα δυσαναπλήρωτα.

Τὰ δάκρυα ὅμως ταῦτα θὰ δυνηθῶσι ν' ἀναστείλωσιν ἄρα γε τὴν αὐτοκτόνον χεῖρα καὶ θὰ διαγράψωσι σκέψεις νοσώδεις, σκέψεις ἀπέλπιδας;

✦

Ἴδου τὸ ζήτημα, ζήτημα ὑψίστης σπουδαιότητος καὶ πάντοτε ἐπίκαιρον. Βεβαίως ἡμεῖς δὲν θὰ τολμήσωμεν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν γεγονόσ μᾶς παρεκίνησε νὰ θίξωμεν ἐν ταῦθα, ἀλλὰ καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ διατυπώσωμεν μερικὰς ἀπορίας, τὰς ὁποίας γεννῶσιν εἰς κάθε διάνοιαν τοιαῦται σκηναί.

Ποῖα ἄρα γε εἶναι τὰ αἷτια, τὰ ὁποῖα προκαλοῦσιν εἰς τοιαῦτα διαβήματα, ποῖαι σκέψεις ὠθοῦσι τοὺς νέους μας, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας των ἔχουσιν ὅλας τὰς πιθανότητας ἐνεργοῦ μέλλοντος, εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ὑγροῦ τάφου καὶ ποῖα αἰσθήματα κυριαρχοῦσι τὴν ψυχὴν των τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν αὐτοκτονοῦσιν;

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας γνωρίζομεν ὅτι μόνοι ἀρομῶδιοι νὰ μᾶς ἀπαντήσωσιν εἶναι οἱ τοιουτοτρόπως τεματίζοντες τὸν βίον των, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι ἐκ τῶν ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας συντάσσομεν ὥρας τινὰς πρὸ τοῦ τραγικοῦ τέλους καὶ ἀφίνουσιν ὡς κοινὸν τῆς κοινωνίας, ἦν ἀπαρνοῦνται, κτῆμα, οὐδὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξαγάγῃ οὐσιῶδες καὶ θετικὸν ἄλλο, ἢ μίαν διανοητικὴν παράκρουσιν, τῆς ὁποίας πίπτουσι θύματα.

✦

Πολλάκις εἶδομεν ν' ἀναγράφεται ὅτι λόγοι ἐρωτικοί, οικονομικοὶ ἢ λόγοι τιμῆς καὶ ἀπο-

γοητεύσεως προὐκάλεσαν τὸ τραγικὸν τέλος τῶν αὐτοκτονούντων· ἄς μᾶς ἐπιτρέψωσι νὰ μειδιάσωμεν εἰς τὰς θεωρίας ταύτας, διότι ὅλα αὐτὰ τὰ αἷτια διὰ τοὺς ἔχοντας σταγόνα καὶν εὐσταθείας καὶ χαρακτῆρος εἶναι χάλικες μικροί, ἀνίσχυροι ν' ἀνακόψωσιν ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον τὸν ροῦν τῆς ζωῆς.

Ἡ φύσις, ἡ ὁποία ὡς τρυφερὰ μήτηρ προστατεύει τὰ πολυειδῆ καὶ ποικίλα τέκνα τῆς, οὐδὲν γεννᾷ ὄν, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐμφυτεύσῃ τὴν πρὸς τὴν ζωὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην καὶ τὸν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ἔρωτα. Τοιουτοτρόπως δὲ ὀπλισμένα πάντα τὰ ἐπὶ γῆς ὄργανικὰ ὄντα, ἐξουσιοδοτοῦνται ὑπὸ τῆς μεγάλης μητρὸς νὰ ζήσωσιν.

Ἄνευ τοῦ αἰσθήματος τοῦτου πᾶσα ἐπὶ γῆς ζωὴ τάχιστα θὰ ἐξεμηδενίζετο καὶ ἡ δημιουργία θὰ περιέπιπτεν εἰς ἀνυπαρξίαν, ὅπως ἄνευ τῆς κεντρομόλου δυνάμεως τὰ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας σώματα θὰ ἐξεσφενδονίζοντο εἰς τὸ κενόν.

Εἰς τὸ αἰσθητὸν ὅμως τοῦτο ἰδοὺ ὅτι ἀντιτάσσεται ἡ μανία, ἡ ὁποία τὸ ἐξουδετεροῖ πρὸς στιγμὴν, διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὰ αἵματηρὰ καὶ ἀξιοθρήνητα τῶν αὐτοκτονιῶν γεγονότα.

Εἶναι ὅμως τὰ αἷτια ταῦτα σοβαρὰ;

Εἰς τοὺς προβάλλοντας ἐρωτικούς λόγους δύνανται τις ν' ἀπαντήσῃ δι' ἑνὸς στίχου τοῦ β' βουκολικοῦ ἔσματος τοῦ Βιργιλίου, διότι βεβαίως θὰ ὑπάρξῃ καὶ μία ἄλλη Λεονώρα ἢ Βεατρίκη, ἢν ἡ ἰδική μας ἀπέθανεν ἢ μᾶς ἠπάτησεν. Εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κηρύττουσι λόγους οικονομικούς, δύο λέξεις τοῦ Φραγκλίνου ἀκοῦσι, νομίζω, εἰς πάντα ἐξετάζοντα βαθέως τὸ πρᾶγμα ὅτι δύο βραχίονες καὶ ἐπὶ τέλους μία σταγὼν διανοητικῆς δυνάμεως εἶναι ἀρκετὰ νὰ δώσωσιν ἄρτον εἰς ὁλόκληρον οἰκογένειαν, ἀρκεῖ ὁ κατέχων αὐτὰ νὰ διαθέτῃ ὀλίγην θέλησιν πρὸς ἐργασίαν καὶ σταθερότητα.

Εἰς τοὺς προφασισζομένους λόγους τιμῆς — ζήτημα ὄντως πολὺ λεπτόν — εἰμπορεῖ τις ν' ἀπαντήσῃ ὅτι ἂν εἰς τὸν θάνατον ζητῶσι τὴν λήθην καὶ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ ὄνειδους, ὑπάρχουσιν ἄλλα μέρη, μακρὰν ἴσως τῶν πατριδῶν των, μέρη τερπνά, εἰς τὰ ὁποῖα ζῶντες θὰ ἀπαλείψωσι διὰ τῆς λήθης ὅ,τι πλέον ἐγένετο καὶ θὰ ἀντλήσωσιν μάλιστα τὰ μέσα ν' ἀνοικοδομήσωσιν ὅ,τι ἀπόλεσαν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ, τέλος, εἰς τοὺς διὰ λόγους ἀπογοητεύσεως τεματίζοντας τὸν βίον των, ὅλοι δύνανται ν' ἀπαντήσωσιν ὅτι ἂν τὸν βίον, τὸν ὁποῖον παραλόγως καταστρέφουσιν, ἀφιέρονον εἰς διόρθωσιν τῆς κοινωνίας, ἀρχίζοντες ἀφ' ἑαυτῶν, ἡ κοινωνία μας δὲν θὰ ἐθρήνηι τόσα θύματα ἀπάτης καὶ αὐτοὶ θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς, διότι ἐπετέλεσαν ἔργον, τὸ ὁποῖον αὐτοὶ ἐχαρακτήρισαν ὡς καθήκόν των.

✦

Κοῖμα λοιπὸν εἰς τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ φόβῳ τῆς ζωῆς εὐρίσκουσι τὸ θάρος ν' ἀποθάνωσι. Κοῖμα εἰς αὐτούς, ἀφοῦ ἠδύναντο νὰ ζήσωσιν, νὰ δράσωσιν, νὰ ὠφελήσωσιν καὶ ὅμως πίπτουσιν ὑπὸ τὸ ἐγχειρίδιόν των ἢ συντρίβονται μὲ τὴν σφαῖραν τοῦ πολυκρότου τῶν εἰς τὸ στήθος.

Θ. Κ. Μ.

ΔΞΙΟΛΥΠΗΤΟΙ

Οἱ πολιτευόμενοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ κόμματα, τὰ ὁποῖα ἀπεφάσισαν νὰ ἀπόσχουν τῆς νέας Ἐθνοσυνελεύσεως, εἶναι ἀξιολύπητοι. Φαντασθῆτέ τους ὅτι εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ παρακολουθήσωσι τὰς ἐκλογὰς ὡς ἀπλοὶ ἐκλογεῖς, χωρὶς νὰ δράσωσιν κατὰ τὴν προεκλογικὴν κίνησιν καὶ χωρὶς νὰ σφίγγουν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τυλλῶδες χεῖρι τοῦ ἐκλογέως, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ δι' αὐτοὺς ὅ,τι διὰ τὸν ἐραστήν τὸ χεῖρι τῆς ἀγαπημένης του. Φαντασθῆτέ τους πάλιν ὅταν θὰ παρακολουθοῦν τὰς συνεδριάσεις τῆς προσεχοῦς Βουλῆς ἀπὸ τοῦ θεωρείου τῶν πρῶν βουλευτῶν, ὅταν θὰ βλέπουν ἔξ αὐτοῦ καθημένους εἰς τὰ ἐδωλία των ἄλλους καὶ ὅταν θὰ ἀκούουν ῥήτορας, πρὸς τὴν γνώμην τῶν ὁποίων εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετοι, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ τοὺς κατακεραυνώσωσι διὰ τοῦ λόγου ἢ τοῦλάχιστον διὰ τῆς ῥάβδου... ἀφ' οὗ πλέον κατὰ τὴν μακαρία τῆ λήξει Βουλὴν ἔλαβεν ἐπίσημον χροιάν τὸ ρητὸν «ὅπου δὲν πίπτει λόγος, πίπτει ῥάβδος...», φαντασθῆτε, τέλος, ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὁμοῦ, ἀφ' οὗ λάβετε ὡς βάσιν ὅτι ἡ πολιτικὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καθὼς πιστεύω θὰ συμβαίη καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέρη, εἶναι διὰ τοὺς ἀπαξ εἰσελθόντας εἰς αὐτὴν ὅ,τι ὁ ἀῖρη, ἡ τροφή καὶ τὰ ἐνδύματα διὰ τοὺς ἄλλους, ὅ,τι ὁ μονῦλος διὰ τοὺς διπλωμάτας καὶ διὰ νὰ καταλάβετε ἀκόμη περισσότερον, ὅ,τι ἡ φλυαρία, ἡ περιέργεια καὶ ἡ φιλαρέσκεια διὰ τὰς γυναῖκας... καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι θὰ καταλήξετε εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ὑφίστανται μίαν ἀπὸ τὰς τραγικωτέρας δοκιμασίας.

✦

Ἄλλὰ δι' αὐτὸ πταίουσι οἱ ἴδιοι, ἀφ' οὗ μόνοι των κατεδίκασαν ἐαυτούς. Ἄλλὰ τώρα γεννᾶται τὸ ζήτημα, διὰ ποῖον ἄρα γε λόγον; Κατ' αὐτοὺς μὲν πρὸς ἐνδειξιν διαμαρτυρίας διὰ τὸ πραξικόπημα τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς, κατὰ τοὺς περισσοτέρους ὅμως προέβησαν εἰς τὴν ἀποχὴν, φοβηθέντες τὴν ἀπόχην... τοῦ κ. Βενιζέλου, ὁ ὁποῖος, καθὼς φαίνεται, ἔμελλε νὰ τοὺς ἀνασύρῃ δι' αὐτῆς ἀπὸ τὰς κάλπας, ὅπως ὁ ψαρᾶς ἀνασύρει τὰ ψάρια, μεταβεβλημένους εἰς αἰθίοπας...

Τί νὰ σᾶς εἰπῶ, οὔτε ψύλλος στὸ κόρφο τους δὲν ἤθελα νὰ ἦμην.

ΗΛΙΑΣ ΓΚΙΤΑΚΟΣ

Η ΤΥΧΗ

Ἐπιτρέψατέ μοι, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται, στὴν ἐποχὴν αὐτὴν τοῦ ὕλισμου νὰ φιλοσοφήσω λιγάκι. Δὲν πρόκειται βέβαια ν' ἀναπτύξω τὴν περὶ ψυχῆς θεωρίαν τοῦ Πλάτωνος, οὔτε καμμιά βαθειὰ φιλοσοφία τοῦ Σωκράτους· ἀπλῶς πρόκειται νὰ ἐρωτήσω ἑμαυτὸν ἂν ὑπάρχη ἢ δὲν ὑπάρχη τύχη.

Καθημερινῶς στὸν δρόμον αὐτὸν τῶν κόπων καὶ τῶν μόχθων, στὸν δρόμον αὐτὸν τὸν ἀκανθώδη τῆς ζωῆς, ἀκούω νὰ γίνεται λόγος ἢ μᾶλλον θόρυβος πολὺς καὶ κρότος «γὰ τὴν δίμορφο θεὰ τῆς τύχης. «Ὁ δεῖνα ἔγεινε πλούσιος, διότι τὸν ἐβροήθησεν ἡ τύχη», «ὁ ἄλλος κατεστράφη, διότι ἡ τύχη του ἦτο κακιὰ»· αὐταὶ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ αἱ φράσεις αἱ ἐκφράζουσαι τὸν καταποντισμὸν ἢ τὸν εἰς ἀσφαλὴ λιμένα ὄρμον τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν καὶ πράξεων. Τῆς εὐδαιμονίας αἰτία ἢ τύχη, τῆς κακοδαιμονίας πάλιν τὸ δύσμορφον τῆς τύχης φάσμα θεωρεῖται ὑπαίτιον.

Αὐτὴ εἶναι δυστυχῶς ἡ ἐσφαλμένη τῶν πλείστων ἰδέα, αὐτὸς εἶναι ὁ πονηρὸς Ἐπιφύλακτος, ὁ κακὸς δαίμων, ὁ ἐξασθενῶν πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἐνέργειαν, ὁ καταστρέφων πᾶσαν πρόοδον ἀνθρωπίνην.

Κεκτηκότες ἐκ τῆς ἀποτυχίας μιᾶς οἰασδῆποτε ἐπιχειρήσεως καὶ βεβαρημένοι φωνοῦμεν: ἡ τύχη μᾶς ἐφάνη σκληρά!!

— Οὐχὶ δὲν ὑπάρχει τύχη· ἀδίκως μεμψιμοιροῦμεν κατ' ἀνυπάρκτων· ἀδίκως δυσανασχετοῦμεν καὶ ἐν τῇ ἀκατανόητῳ ἀμηχανίᾳ μας περιερχόμεθα ἐν ἀπογνώσει, ἀδρανοῦντες, διότι «ἡ τύχη μᾶς ἐφάνη ἀστοργος!»

Δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω εἰς τὸ αἴτιον τῆς ἀποτυχίας μας· διότι ἡμεῖς αὐτοὶ οὐχὶ βαθέως, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπισκοποῦντες, εὐκόλως θ' ἀνεύρωμεν ὅ,τι ἡ ἀποτυχία μας ἦ ἔνεκα τῆς ἀδιορατικότητος ἡμῶν ἢ ἐκ βεβιασμένων καὶ μονομερῶν θὰ ἐπῆλθε σκέψεων. Ἄν μετὰ μείζονος διορατικότητος καὶ περισσοτέρας ψυχραιμίας ἠθέλομεν ἐπιχειρήσει, ἔπρεπε νὰ ἡμεῖθα βέβαιοι ὅτι ὁ τῆς ἐπιτυχίας στέφανος θὰ ἔστυρε περιλάμπρως τὸ ἔργον καὶ οὕτω αἰτία τῆς ἐπιτυχίας μας δὲν θὰ ἦτο ἡ τύχη, ἀλλ' ἡμεῖς!

— Ἐκαστος λοιπὸν ἰδίος εἶναι ὁ τῆς τύχης του δημιουργός, ἕκαστος εἶναι αὐτὸς αἴτιος τῆς ἰδίας καταστάσεως τῆς τύχης καὶ οὐχὶ ἡ τύχη τῆς ἰδίας αὐτοῦ καταστάσεως.

Πόσα παραδείγματα δὲν ὑπάρχουν ἀποδεικνύοντα τὴν ἀλήθειαν τῶν λεγομένων μου!

Οἱ μεγαλύτεροι ἄνδρες εἶναι πνευματικῶς καὶ οἰκονομικῶς τῶν λοιπῶν ἐξέχοντες, εἶναι αὐτοὶ καὶ μόνοι τῆς τύχης τῶν δημιουργοί, διότι εἶχον θέλησιν καὶ οὐχὶ τύχην.

Ἡ αὐτοπεποιθήσις εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν δυνάμεις, ἡ ἀκράδαντος θέλησις, ἡ διὰ συμφῶνων συνοδευομένη ἔργων, ἐσμέν βέβαιοι ὅτι ἡ μετὰ πολλοὺς ἴσως ἐν τῷ πελάγει τῆς ζωῆς σάλους θὰ μᾶς σώσῃ ἢ θὰ μᾶς ἀξιώσῃ εἰς αἰτείνομεν.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Π.

ΤΟ ΖΩΝΤΑΝΟ ΚΙ' Ο ΠΕΘΑΜΕΝΟΣ

Πρὸς τὴν Διεύθυνση τοῦ Περιοδικοῦ «Ἀπ' Ὅλα».

Τὴν προπερασμένην ἑβδομάδα ἐδημοσιεύσατε ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ζωντανὸν κι' ὁ πεθαμένος» ἕνα ἔξοχο πεζὸ ποίημα ὡς μετάφραση τοῦ φίλου μου καὶ συμπατριώτη μου κ. Χ. Χρηστοβασιλῆ ἀπὸ τὸ περὶ φημο «Γκιουλισταν» τοῦ μεάλου Πέρση ποιητῆ Σααδῆ καὶ ἀφιερωμένο σ' ἐμένα, γὰρ νὰ δεῖξῃ τὴν ἀγάπην, ποῦ μῶχει ὁ παιδικὸς μου φίλος κ. Χρηστοβασιλῆς.

Γιὰ νὰ μὴ διαψευστῇ στὸ ἐπόμενο φύλλον τοῦ «Ἀπ' Ὅλα» ὅτι αὐτὸ τὸ πεζὸ ποίημα δὲν εἶναι καθόλου μετάφραση ἀπὸ τὸ «Γκιουλισταν» τοῦ Σααδῆ, σημαίνει ὅτι ὁ κ. Χρηστοβασιλῆς, διακρινόμενος ἀνάμεσα στοὺς Ἑλληνες ποιητὰδες ὡς ὁ γνησιώτερος ἀπ' ὅλους στὴν καθαρὴ ἑλληνικὴν ἔμπνευση καὶ στὸ καθαρὸ ἑλληνικὸ ὕφος, εἶναι καὶ βαθὺς μελετητὴς τῆς ἀνατολικῆς ποιήσεως, τῆς ὁποίας ὁ Σααδῆς εἶναι ἕνας ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας δόξας τῆς.

Σὰς βεβαίω ὅτι ἐὰν δὲν εἶμουν αὐτόπτης μάρτυρας τῆς σκηνῆς, ποῦ ἔδωκε στὸν Ἑλληνα ποιητῆ τὸ λαμπρὸ του θέμα, καὶ διάβαζα αὐτὸ τὸ ποίημα ὡς μετάφραση ἀπὸ τὸ «Γκιουλισταν», ἂν κι' ἔχω διαβάσῃ τὸ «Γκιουλισταν» καὶ μπορῶ νὰ εἰπῶ, ὅτι τὸ γνωρίζω καλά, κι' ἐγὼ θ' ἀπατιώμουν, καὶ θὰ νόμιζα ὅτι εἶχα μπροστά μου ἕνα ποίημα τοῦ Σααδῆ· τόσο ὡμορφα καὶ τόσο τεχνικὰ εἶναι στῆμένη σ' αὐτὸ τὸ ποίημα τὸ περσικὸ πνεῦμα κι' ἡ περσικὴ τέχνη.

Τὸ ποίημα αὐτό, γραμμένο στὸν εἰκοστὸν αἰῶνα μὲ τέχνη τόσο πολὺ περασμένης ἐποχῆς, μᾶς δείχνει ὅτι ἡ καλὴ τέχνη δὲν γεράζει ποτέ, κι' ὅτι πάντα μπορεῖ νὰ εἶναι τοῦ συεμοῦ.

Ἐλπίζω ὅτι ὁ κ. Χρηστοβασιλῆς, ποῦ τιμᾷ τόσο πολὺ τὴν ἑλληνικὴν ποιήσιν, καὶ μάλιστα τὴν Δημοτικὴν, ποῦ τόσο πολὺ νοιώθω ὡς Ἡπειρώτης, θὰ θελήσῃ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ ἄλλα τέτοια ὡραία ποιήματα καὶ θὰ γένη αἴτιος κι' ἄλλοι Ἑλληνες νὰ γράψουν σ' αὐτὸ τὸ ὡραῖο ἀνατολικὸ ὕφος.

Σὰς χαίρετῶ ἐγκάρδια.

ΓΙΟΥΣΟΥΦ ΝΟΥΡΗ ΛΙΓΟΥΣΗΣ

Ἰωαννίτης

Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης

ΤΟ ΑΗΔΟΝΑΚΙ

Ἐνα πουλί, ἕνα χαριτωμένο ἀηδονάκι, γυρμένο κάτω ἀπὸ μιὰ μηλίτσα ξεψυχοῦσε.

Στὸ σῶμά του εἶχε μεγάλη γὰ τὸ μικρὸ ἀηδονάκι πληγὴ κι' ἐφευγεν ἡ ψυχούλα του μαζὺ μὲ τὰς σταλαγματιὰς ποῦ βρέχανε τὴν πουπουλένια φορεσιά του.

Ποιὸς βάρβαρος ἐπλήγωσε τῆς φύσεως τὸν ἐραστήν, τὸ χαϊδεμένο τῆς παιδί, τῆς ἐξοχῆς τὸν ψάλτην; Ποιὸ χέρι ἄπονο, ποιὰ πέτρινη καρδιά ξεροζώσε χωρὶς ἀνατριχίλα τὴν τρυφερὴ καὶ πάναγνη τοῦ ἀηδονοῦ ψυχὴ;...

... Πόσες φορές κελήδησε ὅτ' ἐς φυλλωσιὰς κρυμμένο, πόσες φορές ἡ στυγερὴ φωνὴ του μᾶς ἐνανούρισε γλυκά... καὶ τώρα... ἄχ! τώρα γὰρ μόνη του ἀνταμοιβὴ ἔχει πληγὴ στὸ σῶμά του, πληγὴ φαρμακωμένη...

Ἀκόμη δύο ἰσρεῖς σπασμοὶ γεμάτοι πόνο καὶ ἀγωνία, καὶ ἡ ψυχὴ του ἐπέιαξε κι' ἐνέκρωσε τ' ἀηδόνι.

... Κι' ἕνα του δάκρυ ἐκύλησε στὸ τρυφερό του σῶμα, κι' ἔσκαψα μὲ τὰ χέρια μου ἕνα μικρὸ, πολὺ μικρὸ, γὰρ κείνο μνηματάκι.

Κι' ἔτσι τῆς φύσεως ὁ ἐραστής, τὸ χαϊδεμένο τῆς παιδί, τῆς ἐξοχῆς ὁ ψάλτης κοιμᾶται τώρα στὸ μικρὸ κείνο μνηματάκι.

ΟΛΓΑ ΗΛΙΑΔΟΥ

Jules Rioux

ΠΩΣ ΝΑ ΕΥΔΟΚΙΜΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ

Η ΘΕΛΗΣΙΣ

[συνέχεια ἀπὸ σελ. 148]

Καὶ ἐν πρώτοις, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μὴ συγχέωμεν, ὅπως συνήθως συμβαίνει, μίαν πράξιν θελήσεως καὶ βίας. Πρόκειται περὶ δύο ἐντελῶς διαφόρων πραγμάτων ὅσον συνίσταται τὸ πρῶτον, τοσοῦτον πρέπει ἐπιμελῶς νὰ ἀποφεύγεται τὸ δεῦτερον.

Ἡ βιαία πράξις εἶναι τὸ μὴ συγκρατούμενον ἐλατήριον, τὸ ἀναλίσκον ἀποτόμως ὄλην του τὴν δύναμιν καὶ κινδυνεῖον τὸ πᾶν νὰ καταθραύσῃ· ὀπισθὲν τῆς ἀφίνει τὴν κόπωσιν καὶ τὴν ἀθυμίαν. Εἶναι πράξις κακοπρίος.

Ἡ ἐνέργεια τῆς θελήσεως εἶναι βραδεῖα καὶ βαθμιαία, ἡ δυνάμεις τῆς ἐξελίσσεται βραδέως μὲν, ἀλλὰ κανονικῶς. Εἶναι πράξις εὐεργετική.

Ἡ θέλησις ἐν ἡσυχίᾳ μόνον ἐργάζεται ἐπιωφελῶς· ἡ ἐνέργειά τῆς ἀπαιτεῖ μικρὰς προσπαθείας, ὀλίγας μυϊκὰς συστολάς. Διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ δυνάμεις τῆς νὰ ἐνεργήσῃ ἐπιωφελῶς, πρέπει ἡ θέλησις νὰ εἶναι ἐντελῶς ἀνεξάρτητος, νὰ δεσπόζῃ ὅλων τῶν ὀργάνων μας, καὶ ὅλων τῶν αἰσθήσεων καὶ αἰσθημάτων μας, τόσον ἠθικῶν, ὅσον πνευματικῶν καὶ φυσικῶν. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ συνδέεται μετὰ τῶν σκέψεων μας, τὸ πρῶτιστον δέ, ὅπερ ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν, εἶναι νὰ συνειθίσωμεν νὰ μὴ συνταυτίζωμεν τὰς σκέψεις μας μετὰ τῆς θελήσεώς μας.

Ἄς ἐννοήσωμεν καλῶς ὅτι μία μόνη πράξις θελήσεως ἐνέχει περισσοτέραν δύναμιν ἢ ὅλαι αἱ σκέψεις μας. Πρέπει νὰ ἐτάζωμεν ἑαυτοὺς ἐπισταμένως, προσπαθοῦντες νὰ διακρίνωμεν τὸ βουλόμενον ἐγὼ μας (notre personnalité de volition) ἀπὸ τὸ σκεπτόμενον ἐγὼ μας (notre personnalité pensante).

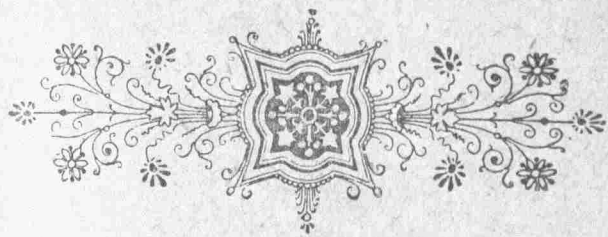
Ὅπότεν καλῶς ὀρισθῇ ἡ διαφορὰ αὕτη, πρέπει τότε νὰ προσπαθήσωμεν ὅπως ἡ θέλησις μας ἐκδηλοῦται ἐναργέστερον ἐκάστοτε καὶ δεσπόζῃ τῶν σκέψεων μας.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι αἱ σκέψεις μας εἶναι πράγματα ἢ κάλλιον ὑπηρεταί μας, ζῶντες ἀνεξαρτήτως ἡμῶν καὶ οἱ ὅποιοι ὀφείλουσαν νὰ ὑπόκεινται εἰς τὰς θελήσεις μας.

Ὅταν ἡ ἐξάρτησις τῶν σκέψεων ἐκ τῆς θελήσεώς μας τελείως ἀποκατασταθῇ, τότε θὰ καταστῶμεν κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ θὰ καταστήσωμεν τὴν μόνην ἀληθὴ ἐλευθερίαν, τῆς ὁποίας οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ κατισχύσῃ ἢ βία, ὅσονδῆποτε τυραννικὴ καὶ ἐὰν εἶναι.

Ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως εἶναι μὴδὲν ἄνευ τῆς ἐλευθερίας τῆς θελήσεως, καὶ αὕτη πάλιν, μόνον ὅταν δὲν παραβλάπτῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων, εἶναι ἀποτελεσματική.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙΧΑΙΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

Η ΒΑΠΤΙΣΙΣ

ΤΩΝ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Περὶ τὸ 855 ἔζων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἕξ εὐγενοῦς συγκλητικῶν καὶ στρατιωτικῶν τῆς Θεσσαλονίκης οἴκου καταγόμενοι, δύο ἀδελφοί, **Μεθόδιος** καὶ **Κωνσταντῖνος**, υἱοὶ Λέοντος καὶ Μαρίας. Καὶ περὶ μὲν τοῦ Μεθοδίου εἶναι ἄγνωστος ὄχι μόνον ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος, καθὼς καὶ τὸ ποιὸν τῶν πρώτων του σπουδῶν. Τὸ μόνον, ὅπερ περὶ αὐτοῦ γνωρίζομεν, εἶναι ὅτι κατὰ τὴν ἀνδρικήν αὐτοῦ ἡλικίαν ἦτο ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ ἀρχηγὸς τοῦ ἐν τοῖς βυρρανατολικοῖς τῆς Μακεδονίας ἐδρεϊόντος στρατιωτικοῦ σώματος. Ὁ δὲ νεώτερος αὐτοῦ ἀδελφὸς Κωνσταντῖνος ἐγεννήθη τῷ 827. Οὗτος, κράσεως μὲν λεπτοφυοῦς καὶ ἀσθενικῆς, παιδίθεν δὲ κλίνων πρὸς τὰ γράμματα, δεκαπενταετῆς ἀπεστάλη ὑπὸ τῶν γονέων αὐτοῦ πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, μαθητεύσας παρὰ τοῖς ἐπιφανέστεροις τότε ἐνταῦθα καθηγηταῖς, διακριθεὶς ἰδίως ἐν τῇ ἐκμαθήσει ξένων γλωσσῶν, διὰ τὰς ποικίλας δὲ αὐτοῦ γνώσεις ἐπονομασθεὶς Φιλόσοφος λέγεται μάλιστα ὅτι διήκουσε μαθήματα καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ μετέπειτα πατριάρχου Φωτίου. Εἰκοσιτριετῆς τὴν ἡλικίαν ὁ Κωνσταντῖνος, διὰ ν' ἀποφύγη γάμον τινά, ὃν τῷ ἐπρότεινεν εἰς ἐκ τῶν καθηγητῶν του, ἀποσύρεται εἰς τινα ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Προποντίδος μονήν· μεθ' ὃ ἐπανέρχεται ἐνταῦθα, γίνεται ἱερεὺς καὶ διορίζεται εἰς τὴν διαπρεπή τότε θέσιν βιβλιοφύλακος τοῦ ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ 851, ὁ Κωνσταντῖνος, ἐφωδιασμένος πλέον δι' ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεγαλοπράγμονος ἐκείνου σχεδίου, ὅπερ ἀπὸ πολλοῦ ἐμελέτα καὶ ἐπεδίωκε, τὴν σύνταξιν ἀλφαβήτου διὰ τὴν ἀγραφὴν ἀκόμη τότε τῶν διαφόρων σλαβικῶν φυλῶν γλῶσσων, καὶ τὴν εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην μετάφρασιν τῶν ἑλληνικῶν λειτουργικῶν βιβλίων. Γεννηθεὶς, ὡς εἶπομεν, ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅπου καθὼς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ, πλείστοι, κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, κατόικουν σλαῦοι, γινώσκων δ' ἕνεκα τούτου καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην ὅτι ἦτο καὶ αὐτὸς σλαῦος τὴν καταγωγὴν, κατείδεν ὅτι οἱ λαοὶ οὗτοι ἐδέχοντο μὲν προθύμως τὸν χριστιανισμόν, ἀλλ' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον ἀδιακόπως παρεποιοῦντο, ἦτο ὅτι ἦσαν ὑποχρεωμένοι ν' ἀκούωσι τὴν θεῖαν λατρείαν εἰς γλῶσσαν εἰς αὐτοὺς ἀκατάληπτον.

Παρατεῖται λοιπὸν ἀπὸ τῆς θέσεώς του, ἀποσύρεται κατ' ἰδίαν, καὶ ἐπιδίδεται ὀλοφύχως εἰς τὸ ἔργον του· καὶ ὡς βάσιν μὲν ἔλαβε τὰ εἰκοσιτέσσαρα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου γράμματα, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς τῆς σλαβικῆς γλώσσης φθόγγους ἄλλα μὲν γράμματα ἔδα-

νείσθη ἐκ τῆς ἑβραϊκῆς καὶ τῆς κοπτικῆς γλώσσης, ἄλλα δὲ ἐφεῦρεν ὁ ἴδιος. Τὸ ἀλφάβητον τοῦτο, τὸ μέχρι καὶ σήμερον ἀπαρτάλακτως ἐν χρήσει εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τῶν σλαύων γλῶσσαν, ὠνομάσθη καὶ ὀνομάζεται **κυρίλλειον**, ἐκ τοῦ ὀνόματος, δι' οὗ, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του (869), ἀποκαρεῖς εἰς μοναχόν, μετωνομάσθη ὁ Κωνσταντῖνος. Διὰ τὴν φαντασθῆναι δὲ τις τὸ δυσχερὲς καὶ κολοσσαῖον πρᾶγματι τοῦ ἔργου, ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος κατηνάλωσε πρὸς τοῦτο τέσσαρα περίπου ἔτη, μόλις τῷ 855 κατορθώσας τὸν σχηματισμὸν πλήρους πρὸς γραπτὴν τῆς σλαβικῆς γλώσσης ἀπόδοσιν ἀλφαβήτου. Ἀμέσως κατόπιν μετέφρασε τὰς εὐαγγελικὰς καὶ ἀποστολικὰς τοῦ ἔτους περικοπὰς, καθὼς καὶ τὰ λειτουργικὰ βιβλία.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ καὶ ὁ ἀδελφὸς του Μεθόδιος, παραιτηθεὶς τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀπέρχεται εἰς τινα ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὀλύμπου μονήν, καὶ λαμβάνει τὸ μοναχικὸν σχῆμα. Τοῦτο μαθὼν ὁ Κωνσταντῖνος, σπεύδει πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀδελφοῦ, ἀμφότεροι δὲ ἐπιδίδονται εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, καταρτίσαντες τοιοῦτοτρόπως ὁλόκληρον τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν εἰς τὴν σλαβικὴν γλῶσσαν μετάφρασιν.

Καὶ ἰδοὺ, μόλις τῆς ἐργασίας ἀποπερατωθείσης, πρεσβεία τοῦ χάνου (ἡγεμόνος) τῶν εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας, κατὰ μῆκος τῶν ὁχθῶν τοῦ Βόλγα, οἰκούντων **Χαζάρων** ἐρχεται περὶ τὸ 858, εἰς Κωνσταντινούπολιν, πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μιχαὴλ τὸν Γ', ἐξαίτουμένη παρ' αὐτοῦ τὴν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀποστολῆν ἀνδρὸς ἀρμοδίου, ἵνα συμμετάσχη τῆς συνελεύσεως, ἣν ἔμελλε νὰ συγκαλέσῃ ὁ χάνης ἐξ Ἰουδαίων, Μουσουλμάνων καὶ Χριστιανῶν διδασκάλων, πρὸς ἐκλογὴν καὶ προτίμησιν τοῦ προσφοροτέρου διὰ τὸν λαόν του θρησκευματος. Ἐννοεῖται ὅτι πάντων τὰ βλέμματα, καὶ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ αὐτοῦ τοῦ πατριάρχου Φωτίου, ἐστράφησαν τότε πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον καὶ τὸν ἀδελφόν του, οἵτινες μετὰ χαρᾶς ἐδέξαντο τὴν ἀποστολὴν.

Ἡ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Χαζάρων ἀποστολὴ τῶν δύο ἀδελφῶν ἱεραποστόλων ἐστέρφη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, βαπτισθέντος τοῦ χάνου μετὰ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ καὶ μεγάλου μέρους τοῦ λαοῦ. Ἄλλ' ἡ φήμη τῆς εἰς τὴν σλαβικὴν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων μετάφρασεως διεδόθη ταχέως καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς σλαβικοῖς φύλοις, ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς **Μορανοῖς**, πρεσβεία τοῦ ἡγεμόνος τῶν ὁποίων, ἀποσταλεῖσα εἰς Κωνσταντινούπολιν, εὐθύς σχεδὸν μετὰ τὴν ἐκ Χαζαρίας ἐπιστροφὴν (862) τῶν δύο ἀδελφῶν, ἐζήτησε παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ πατριάρχου ν' ἀποστείλῃ καὶ πρὸς αὐτοὺς τὸν κατάλληλον διδάσκαλον. Σημειωτέον ὅτι ἐν Μοραβίᾳ, καθὼς καὶ ἐν Πανονίᾳ καὶ ἄλλαις γειτονεύουσαις ἐκεῖ χώραις, τὸν χριστιανισμόν εἶχον εἰσαγάγει Λατῖνοι ἐκ Ρώμης ἱερεῖς, διὸ καὶ οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων ἦσαν ὑποχρεωμένοι ν' ἀκούωσι τὴν θεῖαν λειτουργίαν εἰς λατινικὴν γλῶσσαν.

Καὶ πάλιν λοιπὸν τὰ βλέμματα αὐτοκράτορος καὶ πατριάρχου ἐστράφησαν πρὸς τοὺς δύο ἀδελφούς, ἀλλὰ καὶ πάλιν οὗτοι μετὰ χαρᾶς τὴν νέαν ἀποστολὴν ἀπεδέξαντο. Τότε δὲ ἀκριβῶς, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 863, μεταβαίνοντες παρὰ τοῖς Μορανοῖς, διήλθον καὶ διὰ τῆς χώρας τῶν **Βουλγάρων**, ὅπου δὲν εἶχε μὲν εἰσαχθεῖ εἰσέτι ὁ χριστιανισμὸς, εἶχε

γίνει ὅμως ἡ δέουσα πρὸς ὑποδοχὴν αὐτοῦ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία, ἰδίως δὲ παρὰ τῷ ἡγεμόνι **Βογόρει** καὶ τῇ αὐτῇ αὐτοῦ, ὑπὸ ἱκανωτάτου τινὸς μοναχοῦ, **Θεοδώρου Κουφαρά**, ὅστις ἐπὶ μακρὸν χρόνον αἰχμάλωτος ἐν Βουλγαρίᾳ διατελέσας καὶ τὴν βουλγαρικὴν γλῶσσαν τελείως ἐκμαθὼν, εἶχε φθάσει μέχρι τοῦ ἀξιώματος συμβούλου τοῦ ἡγεμόνος. Τὸ ἔργον τοῦ Κουφαρά εἶχε προαγαγεῖ ἔτι περισσότερον καὶ μία ἀδελφὴ τοῦ ἡγεμόνος, ἣτις, ἄγνωστον πῶς εὐρεθεῖσα καὶ αὐτὴ αἰχμάλωτος εἰς χεῖρας τῶν Βυζαντινῶν, καὶ χριστιανικὴν λαβοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνατροφὴν, ἐπεστράφη τελευταίως πρὸς τὸν Βόγοριν. Ὀπωσδήποτε, καὶ διὰ τῶν ἰδίων τῶν ἀκόμη προσπαθειῶν, οἱ δύο ἀδελφοὶ Μεθόδιος καὶ Κωνσταντῖνος κατορθώνουν νὰ πείσωσι τὸν Βόγοριν ἵνα, μεθ' ὅλων του τῶν **Βαϊάρων**, ἦτοι μεγιστάνων καὶ ὅλης του τῆς αὐτῆς, λάβῃ τὸ ἅγιον βάπτισμα καὶ μετονομασθῇ **Μιχαήλ**, πρὸς κατήχησιν δὲ τοῦ λαοῦ του νὰ προσκαλέσῃ ἄλλους ἐκ Βυζαντίου ἱεραποστόλους.

Οἱ Βούλγαροι δὲν ἦσαν σλαῦοι. Νομαδικὸς τῆς Ἀσίας λαὸς, συγγενὴς τῶν Τούρκων καὶ Χαζάρων, ἐπῆλθεν, ἀκολουθῶν καὶ αὐτὸς τὴν τῶν **Ούνων** ἐπιδρομὴν, κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῶν τῆς τετάρτης μετὰ Χρ. ἑκατονηταετηρίδος· ἀπὸ δὲ τῶν ὁχθῶν τοῦ Βόλγα, ὅπου εἶχον κατ' ἀρχὰς ἐγκατασταθεῖ καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν πιθανώτατα ἔλαβον, ἦλθον κατὰ τὸν ἔβδομον αἰῶνα καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν ταῖς μεταξὺ **Δουνάβεως** καὶ **Αἴμου** χώραις, ὅπου τάχιστα ἐξεσλαβίσθησαν, παραλαβόντες τὴν τε γλῶσσαν καὶ τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις οἰκούντων σλαύων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΜΕΛΙΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
καθηγητὴς ἐν τῇ Ρωσικῇ Σχολῇ

Η ΜΗΤΡΥΙΑ

...~...~...

Ἡ μητριά τριαντάφυλο
κι' ἂν γίνῃ, δὲν μυρίζει,
ματώνει μὲ τ' ἀγκάθια της,
πληγώνει καὶ ξεσχίζει.

Τὸ δάκρυ της εἶναι πικρὸ,
τὸ γέλιο της φαρμάκι
κοῖ στὴν καρδίᾳ τοῦ ὄρφανοῦ
τρομακτικὸ σαράκι.

Ἡλιος κι' ἂν γίν' ἡ μητριά
καὶ σὰν ἀστὲρι λάμψη,
ἄλλοι! στὸ μέρος ποῦ χωθεῖ,
σύρριζα θὰ τὸ κάψῃ.

Τῆς ὄρφανούλας τὰ μαλλιά
θὰ βγοῦν στὰ δάκτυλά της,
στῆς στίγλας μπρὸς τὴν σκοτεινιά
θὰ σβύσ' ἡ ὄμικρᾴα της.

Τὸ σπῆτι μένει σκέλεθρο,
ὁ χάρος σὰν κλαδέψῃ
τὴν μάννα, καὶ στὸν τόπο της
τὴν μητριά φυτέψῃ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

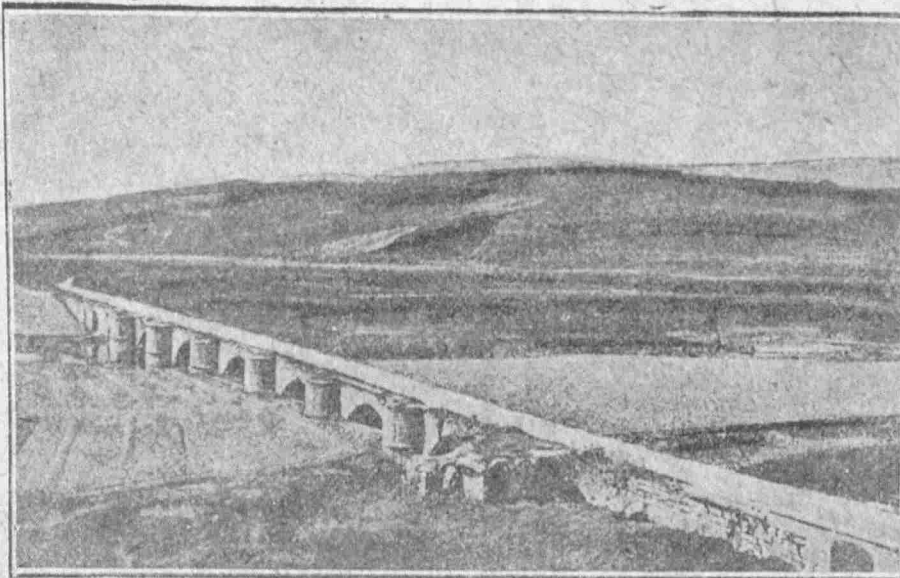
ΣΤΟΛΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Πολλὰι γυναῖκες δὲν παρετήρησαν ὅτι ἐν μέσῳ ἐκλάμπρων στολῶν πλουσία καὶ εὐγενὴς ἀπλότης ἐπιτυγχάνει πάντοτε. Ὑποθέσατε αἰθουσαν, ἐν ἣ αἱ γυναῖκες ἔχουσι τὴν κεφαλὴν καταπεφορτωμένην καὶ ἀκτινοβολοῦσαν ἐκ πολυτίμων λίθων, ὅτε φθάνει ἄλλη μεθ' ἄπλης τῆς κόμης αὐτῆς ἄνευ κοσμημάτων — ἐννοῶ κόμην ὠραίαν — ὁ θρίαμβος θὰ ὑπάρξῃ διὰ τὴν τελευταίαν ἐλθοῦσαν.

— Φεῦ! πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν· πᾶσαι σχεδὸν αἱ γυναῖκες στολίζονται οὐχὶ διὰ τὸν σύζυγον ἢ τὸν ἐρωμένον αὐτῶν· ὁ στολισμὸς αὐτῶν εἶναι ὁ βωμὸς ὁ ἰπὸ τῶν Ἑλλήνων ὑψωθεὶς τῷ ἀ γ γ ὡ σ τ φ θ ε φ.

— Αἱ γυναῖκες δὲν γνωρίζουσι πάντοτε τὰς τιμὰς τῶν πραγμάτων καὶ ἀπατῶνται συχνάκις ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀνδρῶν. Ἀλφόνσος Κόρ.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ * * * * *

Ἰουστινιάνειος γέφυρα.

Ἀποστολή κ. Μ. Βιθυνοῦ ἐξ Ἀδᾶ-Παζάρ

Ἀγορὰ Ἀδᾶ-Παζάρ.

Ἡ ἀνωτέρω εἰκονογραφία παριστᾷ λιθοκτιστον ἀρχαίαν γέφυραν, μήκος μὲν 310 μέτρων, πλάτος δὲ 8 καὶ κειμένην ὁ περίπου χιλιόμετρα ΝΑ τοῦ Ἀδᾶ-Παζάρ. Ἡ ἀξιοθαύμαστος καὶ πολυύμητος αὕτη γέφυρα εἶναι ἡ πάλαι ποτὲ ξυλίνη, νῦν δὲ λιθοκτιστος Ἰουστινιάνειος καλουμένη, τουρκιστὶ δὲ Μπέσ-κι-προῦ. Ὡς εἴπομεν, ξυλίνη οὖσα, ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ κατὰ τὸ ἔτος 553 ὑπὸ τῶν δύο διασήμων Μικρασιατῶν τεκτόνων Ἀνθίμου καὶ Ἰσιδώρου, ἀκμασάντων τότε.

Διὰ τῆς γεφύρας ταύτης ἀρχαιότερον διήρχετο ὁ καὶ πολυσχιδῆς καὶ μαιανδροκῶς ἐλισσόμενος Σαγγάριος ποταμὸς· δι' αὐτῆς δὲ διήρχετο ἡ στρατιωτικὴ Βυζαντινὴ ὁδός. Νῦν ὅμως διέρχεται δι' αὐτῆς ὁ ἐκ τῆς Βοάνης λίμνης (Σαπάνδζα-κιολοῦ) ἐκπηγάζων Μέλας ποταμὸς.

Κατὰ τὴν ἀνάγεσιν αὐτῆς, φαίνεται λόγοι τεχνικοὶ ἐπέβαλον ὅπως τὰ ρεῖθρα αὐτοῦ μεταφερθῶσιν εἰς οὐ μακρὰν ἀπ' αὐτῆς δυτικῶς κειμένην ὁμοίωκτι-στον γέφυραν μετὰ μιᾶς καμάρας ὀνόματι Καδῆ-κιοπροῦ.

Τὴν ἱστορικῶς, γεωγραφικῶς καὶ τοπογραφικῶς λίαν ταύτην γνωστὴν γέφυραν, ἄλλοι τινὲς ἀνιστόρως, ἀβασανίστως μετενεγκόντες εἰς ἑτέραν θέσιν παρὰ τὴν Κεῦβεν, παρωμοίωσαν αὐτὴν ἀκρίτως πρὸς ἐκείνην, ἐνῶ ἐκείνη εἶναι κτίσμα τῆς μεταγενεστέρης ἐποχῆς ὑπὸ Ὀθωμανῶν Ἀυτοκρατόρων, καθὰ ἐμ-

φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἄχρις ἡμῶν διασωζομένης ἐν αὐτῇ Ἀραβικῆς ἐπιγραφῆς πόρρω δὲ ἀπέχει αὕτη τοῦ νᾶ παρομοιάζῃ τοπογραφικῶς τε καὶ ἱστορικῶς πρὸς τὴν παρὰ τὸ Ἀδᾶ-Παζάρ, περὶ ἧς γράφοντες ἄλλοτε εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 268 τῆς 25 Νοεμβρίου 1906 τῆς «Κων/πόλεως» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἱστορικῶν ἀποπλανήσεων ἐπανόρθωσις», ἐξηκριβώσαμεν λεπτομερῶς τὰ γραφόμενα τοῦ ἐξ Ὀυτάκιοῦ φαρμακοποιοῦ κ. Γ. Πασχαλίδου ἐν τῇ Α' τόμῳ καὶ 7 τεύχει τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένου «Ξενοφόνους».

Τανῦν διὰ τῆς ἀνατολικῆς ἄκρας τῆς εἰρημένης γεφύρας διέρχεται ὁ εἰρ-μὸς τῆς σιδηροδρομικῆς διακλαδύσεως Χαμηδιέ-Ἀδᾶ-Παζάρ. Μ. Β.

Ἡ πόλις, κειμένη πρὸς β. ἀ. τῆς Βοάνης λίμνης, συνδέεται σιδηροδρομικῶς μετὰ τῆς Νικομηδείας· εἶναι ἔδρα ὑποδιοικήσεως καὶ ἔχει 35,000 κατοί-κους. Ἡ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁμογενῆς κοινότης ἀριθμεῖ 365 οἰκογενεῖας, διη-ρημένας εἰς δύο ἐνορίας μετὰ δύο ναῶν Παναγίας καὶ Προφήτου Ἡλιοῦ. Διατηρεῖ Ἀστικὴν σχολὴν μετὰ 4 διδασκάλων καὶ 130 μαθητῶν, προσέτι δὲ Παρθεναγωγεῖον μετὰ Νηπιαγωγείου, ἐν οἷς διδάσκουσι μὲν 3 διδασκάλισσαι, φοιτῶσι δὲ 140 μαθητρίαι καὶ νήπια. Ἡ κοινότης ἔχει διὰ προσοδοφόρων κτημάτων προκίση τὴν σχολὰς αὐτῆς, ὑπὲρ ὧν δαπανῶνται ὑπὲρ τὰς 230 λίρας.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Κ. ΜΑΛΕΑ

Ὁ κ. Κ. Μαλέας, ὁ καλὸς μας καλλιτέχνης ζωγράφος, μὲ τὰ βαθεῖα σκιερὰ μάτια, τὰ γεμάτα ἀπὸ καλλιτεχνικὸν αἰσθημα, ἀβρόν καὶ ἀγνόν, ἤνοιξε πρὸ τινῶν ἡμερῶν, κατελ-θὼν ἐκ Παρισίων, ὅπου ἀπὸ καιροῦ διαμένει, τὴν ἐκθεσίν του, μέσα εἰς τὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ κ. Ν. Ἀνδρειωμένου.

Ἡ ἐκθεσις δὲν εἶναι μικρά, ὅπως εἶδα κάπου νὰ γράφουν. Εἶναι ἀπ' ἐναντίας ἀρ-κετὰ μεγάλη, διότι περιλαμβάνει ὑπὲρ τὰ 250 ἔργα του.

Τὴν ἐπισκέπτομαι. Μὲ συγκίνησιν σφίγγω τὸ χεῖρι τοῦ καλλιτέχνου, καὶ ἕνας στεναγ-μὸς ἀνακουφίσεως καὶ εὐγνωμοσύνης, ἐπὶ πολὺ κρυμμένος βαθεῖα ἔστην καρδιά μου, μοῦ ξεφεύγει ἀπὸ τὰ χεῖλη. Ἡ παρουσία τοῦ κ. Μαλέα καὶ τῶν ἔργων του μοῦ ἐφάνη τόσο εὐεργετικὴ, τόσο ἐξαγνιστικὴ, τόσο μεταρσιουσα! Ὅσας ἐν ἐρήμῳ, δρόσος ἐπὶ

μετώπου πυρέσσοντος, ρόδον ἐν μέσῳ χει-μῶνος!

Εἶναι δυσχερὲς ἔργον νὰ δώσῃ κανεὶς λεπτο-μερῆ καὶ ὅπωςδήποτε ἀκριβῆ ἀνάλυσιν τῶν πινάκων τῆς ἐκθέσεως τοῦ κ. Μαλέα καὶ δὲν τολμῶ νὰ τὸ ἀναλάβω. Μίαν ἀμυδρὰν μόνον καὶ μικρὰν σκιαγραφίαν αὐτῆς θὰ κάμω χά-ριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἀπ' Ὅλα».

Ἐπάνω εἰς ἕνα παραβάν παρὰ τὴν εἰσοδὸν εἶναι πλαισιωμένη σειρά τοπειῶν τοῦ Λιβάνου καὶ τῆς Αἰγύπτου. Τὰ σπαργῶντα καὶ ἔντονα χρώματα, τὰ τόσο ἀφθόνως εἰς τὴν ἀτμό-σφαιραν τῶν χωρῶν ἐκείνων σκορπισμένα καὶ κάπως δι' ἡμᾶς παράδοξα, εἶναι τόσο ἀρμονικὰ ἀποτυπωμένα! Ἐπὶ τοῦ ἰδίου πα-ραβάν εὐρίσκονται διάφορα σκίτσα, ὠραῖαι συμβολικαὶ παραστάσεις.

Ἐμπνευσμένο σκίτσο εἶνε τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 112 «Σκίτσο τοῦ ἄσματος τοῦ τυφλοῦ ποιη-τοῦ». Ἐπὶ τῆς εὐγράμμου ὄχθης ἡρέμου λί-μνης, περιτριγυρίζομένης ἀπὸ ὠραῖα καὶ πυ-κνὰ ἄλση, κάθηται ὁ γηραιὸς Ὀμηρος μετὰ τὴν λύραν ἀνὰ χεῖρας. Ὁ ποιητὴς ἄδει. Ἡ γα-λήνη, ἡ χυμένη στὴν φυσιογνωμίᾳ του, εὐρί-σκεται ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ μετὰ τὴν γαλήνην τῆς πέριξ φύσεως. Τὰ κλειστά του μάτια τὴν φύ-σιν αὐτὴν τὴν φαντάζονται τοιαύτην, οἷαν ὁ καλλιτέχνης μας τὴν παρέστησε μετὰ ἐκεῖνα τὰ ὄνειρῶδη, τὰ ὀλόγλυκα, τὰ ἐξόχου ἀβρότητος χρώματά του. Τύποι ἀνεπίληπτοι Βεδουίνων Σουδανέζων καὶ λοιπῶν μετὰ ἑναργεῖς γραμμάς, τρανὰ δείγματα ἐνδελεχοῦς φυσιογνωμικῆς μελέτης τῶν παρὰ τὸν Νεῖλον λαῶν, μᾶς προ-σηλόνουν ἀρκετὰ.

Σπουδαῖοι τοῦ ὠραῖαι εἶναι ἡ «Μελέτη» (ἀρ. 132) καὶ ὁ «Τυφλὸς Ἐπαίτης» (80).

Πολυπληθὴ τοπεῖα εἶναι σκορπισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν ὁποίων δύο ὠραῖαι ἀπό-ψεις τῆς πόλεώς μας (ἀρ. 11 καὶ 95).

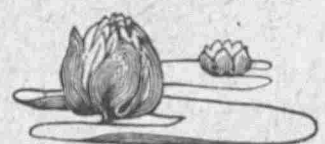
Μεταξὺ τῶν πινάκων νεκρᾶς φύσεως δια-κρίνεται ὁ ὑπὸ τὸν τίτλον «Μετὰ τὸν Χορὸν». Ἀφοῦ ἡ Ἰσπανίς ἐτελείωσε τὴν σεγκεδίλλα τῆς, τὸν ὠραῖον χορὸ τῆς, ἤλθε, κουρασμέ-νη κάπως καὶ βιαστικῆ, ν' ἀφήσῃ ἐπάνω εἰς ἕνα παρατυχὸν κάθισμα, τὸ σάλι τῆς, τὴν κιθάρα τῆς, τῆς καστανιέτες τῆς καὶ τὰ ἄνθη τῆς, διὰ νὰ τρέξῃ, φαίνεται, κάπου νὰ ξεκου-ρασθῇ. Τ' ἀντικείμενα αὐτά, τυχαίως ἔτσι ριχθέντα στὸ κάθισμα ἐπάνω, μοῦ φαίνονται ἀληθινὰ!

Τὰ «Παλῆὰ Πράγματα» (ἀρ. 32) εἶναι ἐξο-χος σύνθεσις νεκρᾶς φύσεως. Ὁ σκιερὸς τῆς χρωματισμὸς, ἡ ἀμεμπτος ἀπόδοσις τῆς ἐπη-ρείας τοῦ χρόνου ἐπὶ τῆς ὕλης τῶν ἀπεικο-νιζομένων ἀπερίττων ἀντικειμένων σὰς βυθί-ζει ἀληθινὰ σὲ ρεμβασμοὺς παρφηγημένων χρόνων: πῶς ἦσαν... πῶς ἔγιναν!...

Πολὺ ἀτελῆ, πολὺ πενιχρὰ εἶναι αὐτά, ποῦ θὰ σὰς εἰπῶ διὰ τὰς τρεῖς ἐμβριθεῖς συνθέ-σεις τοῦ κ. Μαλέα, εἰς τὰς ὁποίας κατοπτρί-ζεται ὅλη ἡ δύναμις του, ὅλη ἡ ἐμπνευσίς του, αὐτὴ ἡ ψυχὴ του. Τὸ «Λυκόφως τῆς Ζωῆς» εἶναι ἡ πρώτη. Οἱ σχεδὸν κάθετοι βράχοι τοῦ γραφικοῦ Λιβάνου εἶναι ὑπέρυ-θροι εἰς τὰ ὑψηλά, φωτιζόμενοι ἀπὸ τὰς ὑστά-τας ἀκτῖνας τοῦ ἤδη δύσαντος ἡλίου.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΑΛΕΞ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τοῦ κ. Κ. Μαλέα.

Βεδουῖνος.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ! ΚΟΙΝΩΝΙΑ!...

Ἐγεννήθη βρέφος καλλιπλάστον ἐν μικρᾷ νήσῳ τῶν Κυκλάδων, ἠϋξινε δὲ ἐν τῷ ἀρχοντικῷ μεγάρῳ τῶν γονέων του, ἀγαπώμενον ὑπ' ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, πλήρες ὑγιείας καὶ ἐνεργητικότητος. Καὶ κατ' αὐτὰ ἔτι τί παιγνίδια τῆς μικρᾶς του ἡλικίας ἐπεδείκνυε τὴν φυσικὴν ἀγαθότητα καὶ τὸ ἀξιοπρεπὲς τοῦ ἦθους καὶ τοῦ χαρακτήρος, ἅπερ ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τῶν εὐγενῶν γονέων του. Τὴν τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου διήνυσεν λαμπρῶς ἐν τῇ γενετείρᾳ, τὰς τοῦ Σχολαρχείου ἐν γειτονικῇ νήσῳ καὶ συνεπλήρωσε τὴν ἐγκύκλιόν του παιδείαν ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῆς Σύρου καὶ τῶν Ἀθηνῶν. Δέκα καὶ ἕξ ἔτιων ἔλαβε τὸ γυμνασιακὸν ἀπολυτήριον, πλήρης ἐλπίδων χρηστῶν, εὐσωμος, εὐπάρειος, μετὰ τῶν πρώτων ἰούλων, ἐν ᾧ τὸ ἄνω χεῖλος οὐδὲν ἴχνος τριχώματος ἐδείκνυε τὸ φῦλον, εἰς ὃ ἀνήκεν.

Καὶ ἐνεγράφη, εὐτυχῆς καὶ αὐτὸς καὶ οἱ περὶ αὐτόν, ἀκαδημαϊκὸς πολίτης, οὐδεὶς δ' ὑπῆρχε, γνωρίσας αὐτόν, νὰ μὴ προεἴπῃ τὸ εὖρον καὶ ἀνθόσπαρτον μέλλον, τὸ ἀναμένον τὸν ὠραῖον, τὸν γλυκύν, τὸν μειλίχιον, τὸν παρθενικὸν ἔφηβον, τὸν μετὰ παραδειγματικῆς ἐπιμελείας ἐγκύπτοντα εἰς τὰς Εἰσηγήσεις καὶ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον. Ἀπαντες οἱ καθηγηταὶ τῆς Νομικῆς Σχολῆς, καὶ πολλοὶ τῶν τῆς Φιλοσοφικῆς, ἐγίνωσκον ἕξ ὄψεως τὸν φοιτητὴν, οὗ ἡ νεαρὰ φυσιογνωμία ἀμέσως ἀπέσπα τὴν προσοχὴν αὐτῶν, διότι τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἠκροᾶτο τῆς διδασκαλίας πάντων. Ἡ εὐπρέπεια καὶ τὸ κόσμιον ἦθος τοῦ νεανίου ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας τῆς ἐν τοῖς φοιτηταῖς κατατάξεώς του εἴλκυσαν καὶ κατέκτησαν ἀδιάσειστον τὴν εὐνοίαν αὐτῶν ὅτε δὲ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς τετραετίας ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς διδακτορικὰς ἐξετάσεις, οὐδεὶς τῶν καθηγητῶν ἐξενίσθη, οὐδεὶς ἀμφέβαλλε περὶ τῆς πλήρους ἐπιτυχίας τοῦ ὑποψηφίου, ὑποβαλόντος δὲ, κατὰ παράδοξον ὅλως τῆς Μοίρας σύμπτωσιν, ἐναίσμιον ἐπὶ διδακτορία διατριβὴν «Περὶ τοῦ γάμου ὑπὸ νομικὴν καὶ ἠθικὴν ἔποψιν».

Καὶ πράγματι, ἡ Νομικὴ Σχολὴ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναγορεύσῃ τὸν συμπαθέστατον φοιτητὴν διδάκτορα τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, ἀποκαλύπτως ἐπαινέσασα τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἀνελλιπῆ φοίτησιν αὐτοῦ. Καὶ ὁ μικρὸς νησιώτης, ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ διδακτορικοῦ πτυχίου, εἰσέρχεται εἰς τὸν λαβύρινθον τῆς Κοινωνίας. Προσκολλᾶται κατ' ἀρχὰς ὡς βοήθῃς ἐν τινὶ τῶν δικηγορικῶν γραφείων τῶν μεγάλων δικηγόρων καὶ καθηγητῶν, οἵτινες, μὴ ἐπαροκύντες αὐτοί, παραλαμβάνουσιν, ὡς γνωστόν, καὶ ἄλλους συνεργάτας· τούτους δὲ καὶ ποδηγετοῦσι πατρικῶς κατὰ τὰ πρῶτα βήματα τῆς γνάς σταδιοδρομίας των, παρέχοντες αὐτοῖς εἴτε μισθόν, εἴτε ποσοστὰ τινὰ ἐκ τῆς συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς τῆς ὑποθέσεως. Εἶναι δὲ ὅλως περιττὸν νὰ ἀναγραφῇ ἐνταῦθα ὅτι ἡ δραστηριότης καὶ εὐσυνείδητος ἐργασία τοῦ νεαροῦ διδάκτορος εὐθὺς ἀμέσως δεόντως ἐξετιμήθησαν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου αὐτοῦ καὶ ἐνέπνευσαν ἀδείασιστον ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς διαφόρους πελάτας τοῦ γραφείου, πάντες δὲ ἐπεθύμουν, ἐν ἑλλείψει τοῦ προϊσταμένου, οὗτος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἐαυτῶν συμφερόντων.

Ὡστε καὶ πάλιν ἡ ὁδός, ἦν διήνυε καὶ νῦν, ἦτο ἀνευ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων, τὸ δὲ τέρας ὑπὸ πάντων ἀνευδοκίμως ἐκρίνετο ζηλευτόν. Καὶ δικαίως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἐπιστήμην,

καὶ ταύτην μόνην ἔχων ζηλότυπον ἐρωμένην, οὐδαμοῦ ἄλλαχού προσεῖχε τὸν νοῦν, περὶ οὐδενὸς ἄλλου, πλὴν τῆς οἰκογενείας, ἐν ἣ ἀδελφοὶ φιλομαθεῖς καὶ εὐάγαθοι ὡς αὐτός, ἐφρόντιζεν. Ὅθεν καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς, ὡς καὶ οἱ γνωρίσαντες αὐτόν καὶ τὸν γνήσιον ἱπποτικὸν χαρακτήρα του, ἐδεσμεύοντο δι' ἀρρήκτων εἰλικρινοῦς ἀγάπης δεσμῶν. Ἀλλὰ καὶ πότε ὁ προσφιλὴς δικηγόρος παρέλιπε παρέχων ποιητικῶς ἐκδουλεύσεις εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ; Ἀκούραστος εἰς τὸ εὐεργετεῖν τὸν πλησίον, εἶρεν εὐκαιρίαν νὰ χρησιμεύῃ εἰς πάντας τοὺς συμπολίτας του, οἵτινες τακτικῶς ἀνεδείκνυον ἀπὸ πολλοῦ δήμαρχον τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ παρασκεύαζον μίαν τῶν βουλευτικῶν ἐδρῶν τῶν Κυκλάδων εἰς τὸν ἀγαπητὸν αὐτῶν δικηγόρον, ἐσχάτως δὲ ὑπεδείκνυον αὐτόν καὶ ὑποψήφιον τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως...

Τὰ Δωδεκάνησα ἦσαν ἀνάστατα, ἐπιθυμοῦντα νὰ συνδεθῶσι διὰ συνοικεσίου μετὰ τοῦ ἐντίμου καὶ ἀγαστοῦ τὸν χαρακτήρα ἀνδρός, ὅστις ἀναμφιβόλως, κατὰ τὰς σκέψεις αὐτῶν, ἡμέραν τινὰ θὰ ἐτίμα καὶ τὴν μικρὰν γενέτειραν καὶ τὸν περιφανῆ νομὸν καὶ τὴν μεγάλην Πατρίδα. Γέννησις, ἀνατροφή, οἰκογενειακαὶ παραδόσεις, μόρφωσις, κάλλος σωματικὸν καὶ ψυχικόν, ἀρεταὶ φυσικαὶ καὶ ἄλλαι διὰ τῆς ἀληθοῦς παιδείας προσκτηθεῖσαι, εὐπορία, τὰ πάντα καθίστων αὐτόν γαμβρὸν περιζήτητον. Ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου, ἡ παρακολουθήσασα αὐτόν ἀπὸ μικροῦ παιδίου καὶ βλέπουσα αὐτόν νῦν ὄριμον ἄνδρα, διεφιλονίκηκε ἤδη τὸν νεαρὸν καὶ εὐέλπιν δικηγόρον σθεναρῶς πρὸς πᾶσαν ἀντίζηλον. Καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀναδειχθῇ νικητορία.

Εὐπορώτατος καὶ πασίγνωστος μεγάλεμπορος τῆς ὁδοῦ Ἐρμού εἶχε μονογενῆ θυγατέρα φοιτῶσαν εἰς τὸ Ἀρσάκειον τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ γονεῖς, ὅπως προφυλάξωσι τὴν κόρην ἀπὸ τῶν ἐπιθέσεων καθ' ὁδὸν τῶν νέων καὶ τῶν ἀνδρῶν, προσέλαβον Γολλίδα **γκουβερνάνταν**, παρακολουθοῦσαν αὐτὴν πανταχοῦ. Ὁ ἔμπορος ἕξ ἰδίας ἀντιλήψεως καὶ πείρας εἶχε γνωρίσει καλῶς τὸν νεαρὸν δικηγόρον καὶ κατήρτισε μετὰ τῆς συζύγου τὸ περὶ συνοικεσίου τῆς θυγατρὸς των σχέδιον. Ὅθεν μετὰ τινὰ ἀκροβολισμοὺς προέβησαν αἱ σχέσεις, ἐγνωρίσθησαν **ἐκεῖνος** καὶ **ἐκεῖνη**, ἠγαπήθησαν ἢ ἐνόμισαν ὅτι ἠγαπήθησαν, ἤρξαντο αἱ διαπραγματεύσεις καὶ κατέληξαν εἰς εὐκτὸν πέρας καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνηγγέλλοντο διὰ τῶν ἐφημερίδων οἱ ἀρραβῶνες τοῦ διακεκριμένου Ἀποστόλου Λύδη μετὰ τῆς **πολυφύργου** — ἐδῶ ἡ λέξις ἔκειτο ἐπὶ κυριολεξία, διότι ἦτο ἀληθῶς ἑκατομμυριοῦχος — κόρης τῶν Ἀθηνῶν δεσποινίδος Ἐλευθερίας Ἀθ. Πάλλη. Βροχηδὸν κατέφθανον εἰς ἀμφοτέρους τοὺς συνδεομένους οἴκους τὰ συγχαρητήρια τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, πάντες δὲ ἐμακάριζον τοὺς «ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς» μνηστευθέντας· τὸν μὲν δικηγόρον ὡς γενόμενον ἤδη **ὁμογενῆ** — ὡς τῷ ἤξει — τὴν δὲ κόρην ὡς ἀποκτήσασαν σύντροφον κατὰ πάντα ἀντόξιον αὐτῆς.

Παρηλθεν ἱκανὸς ἀπὸ τῆς μνηστείας χρόνος, οἱ δὲ μέλλοντες σύζυγοι ἐν τῷ μεταξύ ἔσχον τὸν καιρὸν νὰ γνωρίσωσι καλλίτερον ἀλλήλους ἐκ τοῦ πλησίον καὶ ἐμελέτησαν ἀμοιβαίως τὸν χαρακτήρα ἑκατέρου, ἐνόμισαν ὅτι συνεπλήρωσαν τὴν σπουδὴν καὶ μελέτην τῆς **ἀνθρωπίνης καρδίας** καὶ ἐπέισθησαν ἀμφοτέροι ὅτι εἶχον πλασθῆ ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΪ

Ἀφιερῶται εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς δεσποινίδος Ο. Δ.

Πολλὰ ἐλέγχθησαν καὶ ἐγράφησαν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ μεγάλου ἐρημίτου τῆς Γιοσάνια Πολιάνα, τὰ πλείστα, καίτοι ἀπὸ ἀντιθέτων ὁρμώμενα ἀρχῶν, κοινὸν αὐτῶν γνώρισμα ἔχοντα τὴν ἄκραν αὐτῶν ὑπερβολικότητα.

Ὁ Δέων Τολστόϊ ἐν τούτοις οὔτε ἔκφυλος ὑπῆρξεν οὔτε τρελλός, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ μέγιστος τῶν συγχρόνων συγγραφέων τῆς ὑψηλίου.

Διὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς τὴν ἀξίαν καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, πρέπει νὰ τοποθετήσῃ αὐτόν μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ρωσικῆς ζωῆς, μεταξὺ τῶν χωρικῶν, τῶν ὁποίων τὴν ζωὴν συνεμερίσθη. Παρὰ τῷ Τολστόϊ τὸ πᾶν εἶναι αὐτόματον, ρωσικόν, ἐθνικόν. Τὸ τάλαντον, αἱ θεωρίαι, τὰ ἔργα του, εἶναι τὸ κάτοπτρον τοῦ φυσικοῦ καὶ ἠθικοῦ περιβάλλοντος, ἐντὸς τοῦ οὐοῦ ἐγεννήθη καὶ διεβίωσε. Φέρουν τὸν τύπον τοῦ ρεαλισμοῦ, τὸν ὁποῖον δημιουργεῖ ἡ τραχύτης τοῦ ρωσικοῦ κλίματος, παραδόξως συνδεόμενον πρὸς τὸν μυστικισμόν, πρὸς τὸν ὁποῖον προδιαθέτει ἡ φύσις διὰ τῆς ἀπεράντου ἐκτάσεως καὶ τῆς πτωχείας τῶν πεδιάδων τῆς, ὑποθάλλει δὲ καὶ καλλιεργεῖ τὸ κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν σύστημα. Ὅλα αὐτὰ, περιβεβλημένα τὴν μορφὴν ἐκείνην τῆς πίστεως, ὑφ' ἣν φυτρῶνουν πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἰδέαι, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ μηδενισμοῦ, ἐν Ρωσίᾳ.

Αἰσθανόμενος βαρύνοντα ἐπὶ τῆς ῥάχως αὐτοῦ ὅλον τὸν ὄγκον τοῦ φυσικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, μὴ βλέπων διανοητομένην πρὸς αὐτοῦ οὐδεμίαν ἐλευθέραν ἄποψιν, ὁ ρωσικὸς λαὸς ἐδοκίμασε τὴν ἐπιβλητικὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀναζητήσῃ διεξόδους πρὸς τὰ ὑπερκόσμια. Εἶχεν ἀνάγκην ἐνὸς κόσμου μᾶλλον ἐπιεικοῦς, παρὰ τῷ ὁποίῳ νὰ εὕρῃ μόνιμον καταφύγιον. Ἡ θρησκεία τὸ ἐξησφάλισεν εἰς αὐτόν.

Αἱ θρησκείαι ὅμως, καθὼς οἱ ποταμοί, ἀναλόγως τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον ἀρδεύουν, διερχόμεναι διὰ μέσου πληθυσμῶν διαφόρων, λαμβάνουν ἀνάλογον ποικιλίαν χρωματισμῶν. Ὑπὸ τὸ ἐπιβάλλον οἰκονομικὸν τῆς ἐπιστήμης Ἐκκλησίας ἐν Ρωσίᾳ, ὁρῶσονται βαθεῖς λάκκοι, εὐρεῖαι ὑπόγειοι κοιλότητες, ὀλόκληρος δαίδαλος σκοτεινῶν κρυπτῶν, ἀποτελουσῶν ἕσλον τῶν δοξασίων καὶ τῶν λαϊκῶν δεισιδαιμονιῶν.

Εἰς τὰς κατακόμβας αὐτὰς τῆς ἀμαθείας καὶ τῶν προλήψεων κατῆλθεν ὁ Τολστόϊ, καὶ ἐπεχείρησε νὰ ἐξερευνήσῃ τὰς σκοτεινοτέρας γωνίας αὐτῶν, διὰ νὰ συλλάβῃ ἐν τῷ καταφυγίῳ του τὸ πνεῦμα καὶ τὰς κλίσεις τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ, τῶν ὁποίων ἡ συγγραφικὴ αὐτοῦ ἰδιοφυῖα ὑπῆρξεν ὁ πιστότερος διεργηνεύς.

Δι' αὐτὸ ὁ Τολστόϊ ἀπομονούμενος τῆς γενεθλίου γῆς παραμένει αἰνιγμα.

(ἔπεται συνέχεια)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΒΛΙΔΗΣ

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΡΗΣ

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραφόρως τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δώρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ρώκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου αἰ σχέσεις ἐπροχώρησαν ἀρκετά, πολὺ πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων, ὅτε ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης καλεῖται ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ Εὐγεν. Βολλούδη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπειγόντως. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡ Ἑλένη δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρει μόνη, ἐντρέπετο τὸν ἄνδρα καὶ μίαν ἡμέραν μετέβη εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὸ πταίσμά της καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ἀφόρητον συζυγικὸν βίον.

Ἐκεῖνος φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ πρὸ πάντων μὴ χάσῃ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ἰβάν εἰς τὰς σκοτεινὰς ἐπιχειρήσεις του, συνέστησεν εἰς τὴν Ἑλένην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ συζυγικὸν μέγαρον καὶ ὥρισεν ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἰβάν, ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλένη ἐπέμεινε καί, διωκομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της ἠπειλήσεν ὅτι ἐκείνη θὰ ἐξομολογεῖτο εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁ Ἰακώβος Δώρος πυροβολεῖ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα. Ἡ Ἑλένη μεταφέρεται εἰς τὸν οἶκον Ρώκοβιτς, ὅπου καὶ ἀπομονοῦται, ἀλλὰ κ' ἐκεῖθεν ἔγραψεν εἰς τὸν Θρασύβουλον καθησυχαστικὸν γράμμα.

†

Ὅταν ἔγραφε τὴν τελευταίαν γραμμὴν ἡ Ἑλένη ἐμεδίασε καὶ τὸ μεδίαιμα ἐκεῖνο ἔδωσεν ἓνα ἰδιαιτέρον φωτισμὸν εἰς τὸ μικρὸ καὶ γλωμὸ προσώπιακί της ἀσθενούς.

Πόσον ὀλίγον τι χρειάζεται διὰ τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ γίνῃ εὐτυχής!

Ἡ Ἑλένη ἐδιάβασεν ἄπαξ καὶ δις τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἐσφράγισε καὶ ἀφοῦ ἔγραψε τὴν διεύθυνσιν :

— Ἐλβα, δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆς καὶ αὐτὴν τὴν χάριν· ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀπὸ τώρα σοῦ ὑπόσχομαι πὼς θὰ σ' ἀκούσω. Πάρε αὐτὸ τὸ γράμμα καὶ δόσε το μόνη σου εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Ἄν σὲ ἴδῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ μέγαρον μὴ εἴπῃς πού πηγαίνεις, θέλω νὰ μείνῃ μυστικόν.

— Ἐννοια σας, καλὴ μου κυρία, μὴν ἀνησυχῆτε.

Καὶ πραγματικῶς ἡ Ἐλβα, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, ἀφίνει τὸ δωμάτιον τῆς Ἑλένης καὶ σπεύδει εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Ἡ ἐπιστολὴ ἀνεχώρησεν, ἀλλ' εἰς ποῖαν θέσιν εὔρε τὸν Θρασύβουλον;

Θ'. Ἡ ἀφιξίς.

Ὅταν ἡ ὠραία καὶ παρήγορος αὐτὴ ἐπιστολὴ τῆς Ἑλένης ἔφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν εὔρε τὸν Θρασύβουλον ἀσθενῆ. Παρὰ τὸ πλευρόν του ὁ θεὸς τοῦ Εὐγένιος Βολούδης, ἡ μητέρα του Εὐλαμπία καὶ ὁ φίλος τοῦ ἱατροῦ Ἀλέξανδρος Φιλώτης ἠγγύοντον ἐπὶ τῆς καταστάσεώς του, ὁ πυρετός δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τὸν ἀσθενῆ οὔτε νὰ ἴδῃ οὔτε ν' ἀναγνώσῃ τὸ τρυφερὸν ἐκεῖνο γραμματάκι, τὸ ὅποιον μόνον ἦτο ἱκανὸν νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ὑγίαν, νὰ τὸν κάμῃ ἐκ νέου φαιδρὸν καὶ ὠραῖον. Ἀλλὰ δὲν τὸ εἶδε καὶ ἔμεινεν ὑποβαλλόμενος εἰς μίαν δίαίταν, τὴν ὁποίαν πιστῶς ἠκολούθει, καίτοι ἐγνωρίζεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ποτὲ ἐκείνη, ἡ ὁποία θὰ τὸν ἐθεράπευε.

Τὸ γράμμα ἔφθασεν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ὁ Εὐγένιος Βολούδης ἐθεώρησε δικαίωμά του νὰ τὸ ἀνοίξῃ. Τὸ ἐπέθεσεν ὑπηρεσιακόν, προήρχετο, ἄλλως τε, ἐκ πόλεως, μὲ τὴν ὁποίαν ἦτο διὰ πολλῶν συμφερόντων συνδεδεμένον τὸ γραφεῖόν του. Τὴν

ἤνοιξε λοιπὸν καὶ εἰς τὴν ἀνάγνωσίν της ἐξεπλάγη, τὸ περιεχόμενόν της δὲν ἀνεκοίωσεν εἰς κανένα ἐκτὸς τοῦ ἱατροῦ.

— Ἰατρέ, τῷ λέγει, σήμερον ἔλαβον ἀπὸ τὴν Ὁδησσὸν ἓνα γράμμα, ἦτο διὰ τὸν Θρασύβουλον καὶ φαντάζεσαι τί ἔγραφε;

— Ὅχι, κύριε Βολούδη, ἀπαντᾷ ὁ ἱατρός προσποιούμενος.

— Ὁ Θρασύβουλος εἶναι ἐνωτεμένος, ὁ Θρασύβουλος περιέμενε κάποιαν Ἑλένη, ἡ ὁποία δὲν ἦλθε... ἰδοὺ τὸ γράμμα.

— Τὰ εἴξευρα αὐτά, προσθέτει ὁ ἱατρός, ἐνωρίτερον.

— Σοὶ τὸν ἐξομολογήθη;

— Ὅχι καὶ ὁμως ναί.

— Πῶς αὐτό;

— Καίτοι εἶμαι στενός φίλος του, ὁ Θρασύβουλος δὲν ἠθέλησε νὰ μοῦ ἀποκαλύψῃ τίποτε, εἰναὶ ἀπὸ τοὺς χαρακτηρὰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι γνωρίζουν νὰ κρύπτουν βαιθεῖα εἰς τὴν καρδίαν τῶν τὰ αἰσθημάτων, τὰ ὅποια τὴν κατατρώγου, εἶναι ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος γνωρίζει νὰ ὑποφέρει τὰ βάσανα τῆς καρδίας του. Χωρὶς νὰ ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν κανενός... Λοιπὸν δὲν μοῦ εἶχε τίποτε εἰπεῖ, ἀπολύτως τίποτε. Ἐν τούτοις τὴν βραδεία πού διενυκτέρευσα κοντὰ του, πρὸ τοῦ ἀκόμη φθάσετε, ἤκουσα τὴν ἐξομολογήσιν του, τὴν ὁποίαν ὁ πυρετός μου ἀπεκάλυπεν. ὦ, κύριε Εὐγένιε, ἔπρεπε νὰ τὸν ἀκούετε! Φαίνεται ὅτι εἶναι ἔρωσ πολὺ ἰσχυρός καὶ πολὺ βαθεῖα ἐρριζωμένος.

— Καὶ τί σκέπτεσθε λοιπὸν;

— Ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ ἀσθένεια ἔχει ὡς ἀφορμὴν αὐτόν, ὅλα δὲ τὰ παρούσασζόμενα συμπτώματα εἶναι ἀποτελέσματα τῆς νευρικῆς κρίσεως, ἡ ὁποία ἐγεννήθη ἐκ τοῦ ἔρωτος αὐτοῦ...

— Ποῖα δὲ εἶναι ἡ γνώμη σας περὶ τῆς θεραπείας;

— Προδιαγεγραμμένη, καίτοι ὄχι μὲ πολλὰς πιθανότηας ἐπιτυχίας, διότι γνωρίζω τοὺς χαρακτηρὰς αὐτούς· δύσκολα θεραπεύονται ἀπὸ τὰς συγκινήσεις τῆς καρδίας τῶν.

— Λοιπὸν;

— Νὰ θεραπεύσωμεν τὰ συμπτώματα, νὰ ἐνισχύσωμεν τὰ νεῦρα καὶ εὐθὺς ὡς καταστῆ δυνατόν νὰ τῷ συστήσωμεν ἐν ταξιδίον ἀναψυχῆς, ταξιδίον εἰς θερμὰς καὶ φαιδρὰς χώρας· δι' αὐτῶν τῶν μέσων ἴσως θεραπευθῆ, ἴσως λησμονήσῃ, ἐκτὸς ἂν θέλετε νὰ ἱκανοποιήσετε τὸν ἔρωτά του αὐτόν.

— Ὅσον γι' αὐτὸ καμμιὰ φορὰ δὲν θὰ γίνῃ ὁ Θρασύβουλος ἔχει ἄλλην θέσιν καὶ δὲν θὰ τοῦ ἐπιτρέψω ποτὲ νὰ νυμφευθῆ τὴν Ἑλένην αὐτήν, ὁποῖα δὴποτε καὶ ἂν εἶναι. Ἀλλ' ἔστω, εἶμαι πρόθυμος ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν σας, ἡ ὁποία εἶναι πρακτικὴ καὶ ἐφαρμόσιμος, ἀλλὰ θὰ σὰς παρακαλέσω κάτι τι.

— Ποῖον;

— Νὰ μὴ πῆτε εἰς τὴν μητέρα του τίποτε, οὔτε εἰς τὰς ἀδελφάς του, ἀλλὰ οὔτε καὶ εἰς τὸν ἴδιον μὴ ἀποκαλύψετε ποτὲ ὅτι τυχαίως ἐμάθομεν.

— Ἐχετε τὸν λόγον μου, κύριε Βολούδη.

¶

Μετὰ τὴν συμφωνίαν αὐτὴν ὁ Ἀλέξανδρος Φιλώτης, θεραπεύων τὸν Θρασύβουλον, συνίστησεν ἐν ταξιδίον εἰς ἡμερὰ κλίματα, ταξιδίον μηνῶν τινῶν καὶ ἀνάπαυσιν ἀπὸ πάσης ἐργασίας.

Ἡ μητέρα του συγκατετέθη, ὁ Εὐγένιος τῷ παρεχώρησεν ἐνός ἔτους μισθὸν καὶ ὅλα τὰ ἐξοδα καὶ οὕτω, μετὰ 2 περίπου μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀσθενείας του, ὁ Θρασύβουλος ἀνεχώρησεν εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν μικροτέραν ἀδελφήν του Εὐγενίαν, κόρην 18 ἐτῶν, φαιδροῦ καὶ ἀνοικτοῦ χαρακτηρῶς. Ὁ Θρασύβουλος δὲν ἠδύνατο νὰ εὔρῃ καλλίτερον σύντροφον εἰς ταξιδίον, τὸ ὁποῖον προωρίζετο διὰ τῆς φαιδρότητος καὶ τῆς χαρᾶς νὰ ἐπιδράσῃ.

Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ὁ νέος ἦτο πολὺ σκυθρωπός, αἱ λέξεις του ἦσαν μεμετρομημένοι, καὶ τὸ μεδίαιμα δὲν διεγράφετο σχεδὸν ποτὲ εἰς τὰ εὐγενῆ χαρακτηριστικά του.

Ἡ Εὐγενία, βλέπουσα τὸν ἀδελφόν της εἰς τοιαύτην διάθεσιν, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴν ἀνησυχῆσῃ, ἐν τούτοις δὲν προέδιδε τὴν ἀνησυχίαν της εἰς τὸν Θρασύβουλον, ἔδραπεν ἀπὸ τὴν ἀκένωτον φαιδρότητα τῆς καρδίας της, τὰ πλέον χαρωπά ἄνθη, διὰ νὰ κάμῃ τὸν Θρασύβουλον νὰ χαρῆ, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ μειδιάσῃ.

Καὶ μὲ τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ἐξηκολούθουν τὸ ταξιδίον τῶν.

Ἐλχον φθάσει εἰς Ζάκυνθον, τὸν τελικὸν σταθμὸν τῆς ἐκδρομῆς τῶν καὶ ἐκεῖ ἡ Εὐγενία εὔρεν ἓνα καλὸν σύμμαχον εἰς τὸ ἔργον της, τὸ ὠραῖον κλίμα καὶ τὰ γραφικὰ τοπεῖα τῆς ὠραίας νήσου.

Τὸν ἐπαινεο συχνὰ εἰς περίπατον, ὅταν ὁ ἥλιος ἔλαμπεν εἰς τὸν γαλανὸν οὐρανόν, ὅταν ἡ θερμοκρασία τὸ ἐπέτρεπε καὶ ἐξήρχοντο μαζί εἰτε εἰς κανένα ὠραῖον λόφον ἢ εἰς τὴν παραλίαν τῆς νήσου καὶ ἐκεῖ μὲ χίλια ἀρετῆ λόγια, μὲ τὰ λόγια τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης προσεπλάθει ν' ἀποσπάσῃ τὸν ἔρωτὰ νέον ἀπὸ τὰ ἀκαθόριστα ὄνειρα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπλεεν, ἀπὸ τὴν ὑπέροκσιμον περιπλάνησίν του.

— Κύτταξε ἐκεῖ, Θρασύβουλε, τί ὠραία πού εἶμεθα ἐδῶ, νὰ τὸ κύμα γλυκὰ γλυκὰ βρέχει τὴν ἄμμοτον καὶ πλένει παρέχει τὰ χαλάρια, ἄκουσε τί ὠραία πού ἔρχεται τὸ τραγουδι ἀπὸ αὐτῆ τῆ ψαροπούλα, πόσα τρυφερὰ χρώματα σκορπίζει ὁ ἥλιος εἰς τὴν δύσιν...

Καὶ ὁ Θρασύβουλος ἔστρεψε τὸ βλέμμα εἰς ὅτι τοῦ ὑπεδείκνυν ἡ ἀδελφή του, ἄφινε τὰς ὄνειροπολήσεις του διὰ ν' ἀκούσῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐπῆρνε καί, ἐννοῶν τὸν σκοπὸν ὄλων αὐτῶν τῶν λόγων, τὴν ἀντήμειβε μὲ ἐν φίλημα καὶ μὲ μίαν περίπτυσιν...

— Πόσον εἶσαι καλὴ, ἀδελφοῦλά μου, πόσον εἶσαι καλὴ.

¶

Καὶ πραγματικῶς ἡ Εὐγενία ἂν καὶ ἦτο πολὺ νέα ἀκόμη, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν τέχνην τῆς παρηγορίας, ἂν καὶ ἦτο ἄπειρος, ἐν τούτοις ἦτο ἀδελφή, ἡ ὁποία ἐν τῇ ἀγάπῃ της ἐν καὶ μόνον ἐζητεῖ: νὰ θεραπεύσῃ τὸν ψυχασθενῆ ἀδελφόν της.

Καὶ σιγά-σιγά ἐπετάγγαζαν ὁ Θρασύβουλος βαθμηδὸν ἔβλεπε νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν καρδίαν του καὶ νὰ ἐπικρατῆ ἡ ἄλλη ἀγάπη, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τὰς ταραχὰς καὶ διακυμάνσεις τοῦ ἔρωτος, δὲν ἔχει τὰς σφοδρὰς τοῦ συγκινήσεις, ἀλλ' ὁμως ἔχει μίαν ἀμύθητον γλυκύτητα, μίαν γαλήνην παραδείσου.

Ἡ ἀγάπη αὐτὴ ὁμοιάζει πρὸς ἐν ρυάκιον, τὸ ὁποῖον περνᾷ παρὰ τὴν ρίζαν τῶν δενδρῶν, τὰ ποτίζει χωρὶς νὰ τ' ἀποξέῃ καὶ περνᾷ ἡσυχα, κρυμμένον κάτω ἀπὸ τὴν γλῶσσην χωρὶς νὰ κροτῆ, χωρὶς νὰ ἀφρίζῃ ἀλλὰ πόσον εἶναι εὐδερμητικόν!...

¶

Ἡ χαρὰ τῆς Εὐγενίας ἦτο ἀπερίγραπτος, ὅταν ἔβλεπε τὸν ἀδελφόν της ἐπανερχόμενον εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ διάθεσιν.

— Ἀγαπητῆ μου μητέρα, ἔγραψεν, ὁ Θρασύβουλος, ὁ ἀγαπητός μου ἀδελφός, εἶναι καλλίτερος, ἐντελῶς καλὰ τρώγει μὲ ὄρεξιν, εἶναι ἀνθηρὸς καὶ δὲν ἔχει πια τὴν πρώτην μελαγχολίαν πού εἶχε στὴν ἀρχὴν καθὼς σὰς ἔγραφα... τώρα πού ὁ καιρὸς εἶναι καλλίτερος, κάμνομεν μακροναὶς ἐκδρομὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας γνωρίζομεν γεμάτοι ἀπὸ λουλαυδία τοῦ ἀγροῦ καὶ ἀπὸ χαρᾶ... Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν μεταβολὴν αὐτὴν τοῦ ἀδελφοῦ μου, τώρα ἂν τὸν ἴδῃτε, δὲν θὰ πιστεύετε καμμιὰ φορὰ ὅτι ἦτο ποτε ἀσθενής.

(ἀκολουθεῖ)

Αττάλειαν, Μ. Πάσαλην. Ένεγράψαμεν 3 νέους ἐν τῇ ἐπιθεώρησει καὶ 6 σώματα ἡμερολογίου, τίμημα ἀμφοτέρων ἐκ γρ. 48 ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν, συμμορφούμεθα. — Ἀμισόν, Κ. Χιωτόπουλον. Ένεγράψ. 5 νέους, εὐχαριστ. δι' ἐνεργείας, φύλλα καὶ δελτία πέμπομεν. — Αττάλειαν, Μ. Γιαπάτογλον. Ἡ ἐπιστολή σας μεγάλως μᾶς συνεκίνησε· τοιαῦτα αἰσθήματα παρέχουσιν ἡμῖν θάρρος εἰς τὸ ἔργον μας, ὅπερ προτίθεται κοινωφελῆ σκοπὸν. Ένεγράψ. 2 σώμ. ἡμερολ., τίμημα ἐλήφθη, φύλλα πέμπονται, δεχόμεθα. — Ἀδριανούπολιν, Στέφ. Δημητρ. Φύλλα μὴ σταλέντα ἐξηνητήθησαν, σταλήσονται μετὰ τὴν ἀνατύπωσιν. — Ἀμισόν, Κ. Ἀφεντ. Διευθ. ἤλλαξεν, ἐνεγράψ. τὸν ἐν Ἐρμπαῖ κ. Ἀγ. Προδρόμ., τίμημα ἐλήφθη, εὐχαριστ. — Ἀργυρούπολιν, Ἰωάν. Ἀβραμ. Ένεγράψατε, φύλλα στέλλομεν. — Ἀδριανούπολιν, Κ. Ματτῆν. 5 νέας ἐνεγράψας ἡμερολογίου καὶ ἐπιθεώρησεως κατεχωρήσαμεν, ἐπισκεπτήρια στέλλονται. — Ἀκ. Σεχίρ, Α. Α. Καλιπῆκ. Δελτίον ἐκ 5 ἐγγρ. ἐπιθ. καὶ ἡμερολ. ἐλήφθη, ὁμοίως καὶ τίμημα αὐτῶν ἐξ 65 γρ., εὐχαριστοῦμεν πολὺ. — ΑἼνον, Ἀδ. Χάρογλου. 1 νέον ἐνεγράψ. καὶ ἐλάβομεν τίμημα. — Ἀδριανούπολιν, Ἀρ. Βουλκίδην. Κοσ. Δεληγ. ἐπλήρωσεν. — ΑἼνον, Ι. Κουντοῖρ. Δελτίον σας μετὰ 8 ἐγγρ. ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν.

Βαλούκισερ, Ν. Κλωσταρίδ. Τὰ πρὸς τὸ «Ἀπ' Ὀλα» αἰσθήματά σας μᾶς ἐνθουσιάζουν, εἰσθε πολὺ καλοὶ, τοσοῦτον δραστηρίως ἐνεργοῦντες διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ «Ἀπ' Ὀλα» καὶ διὰ συλλογὴν ἐπιδοθῆναι ἢ ἐπιθεώρ. εὐγνωμονεῖ εὐκρινῶς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφερομένους. 2 νέας ἐγγρ. κατεχωρ. τίμημα ἐλήφθη. — Βαφερωχόριον, δα. Τατιανὴν Ἀδὰμ. Φύλλα πέμπομ., εὐχαριστ. διὰ 2 νέας ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 4 ἡμερολογίου. — Βηρυττόν, Πολ. Κωνσταντ. Εὐχαριστ. διὰ τὰς 10 νέας ἐνεγράψας εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν μας, φύλλα στέλλομεν. — Βαϊβούρτ, Ι. Παπαδ. Ἐλάβομεν γρ. 20 τίμημα 2 ἐνεγράψων, εὐχαριστ., β' φύλλον ἀνατυπώθησεται, ὅπαιτε καὶ θὰ σταλή. — Βαθύ, Στ. Π. Χρυσανθ. Κατεχωρήσαμεν 4 νέας ἐγγρ., θὰ λάβητε τὸ ἡμερολόγιον καὶ βραβ. — Βέη Σεχίρ, Θεόφ. Μουμπιατζόγλ. Δελτίον μετὰ 7 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 8 ἡμερολ. κατεχωρήθη, γρ. 94 ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Βίγα, Ν. Χ. Χρήστ. Δελτίον μετὰ 7 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 8 ἡμερολ. ἐλήφθη, ὁμοίως τίμημα ἐγγρ. Ἰορδ. Θ. Ραπτ., εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Βουνάρ Χισάρ, Δ. Μυλων. Εὐχαριστ. διὰ προσπαθ., 1 νέον ἐνεγράψαμεν.

Γκιουμουλδζιαν, Π. Μ. Σ. Ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἐνεγράψαν σας δι' ἐπιθεώρ. καὶ ἡμερολ., τίμημα διὰ ταχυδρ. γραμματοσήμου δεχόμεθα. — Αὐτόθι, Εὐστρ. Εὐν. Ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν αἰτησίν σας 150 σωμάτων ἡμερολογίου. — Γάγγρας, Δ. Δρόμακ. Θερμᾶς εὐχαριστ. διὰ προσπάθειάς σας, κατεχωρήσαμεν 5 νέας ἐνεγράψας ἐπιθεωρ. καὶ ἡμερολ., βεβαιούμεν παραλαβὴν τιμήματος 59 γρ. — Γιαλόβατς, Μεζερετ. καὶ Π. Κιοπλ. Δελτίον σας καὶ τίμημα ἐλήφθη, ἐνεγρ. διὰ 2 ἡμερολ., εὐχαριστ. — Γκιονέν, Ι. Δημ. Εὐχαριστ. θερμῶς δι' ἐπίδοσιν τῶν σταλέντων φύλλων, εἴμεθα λίαν ὑπόχρεοι. Τὰ ἐλλείποντα φύλλα ἐκ τῶν σειρῶν δὲν παρελείφθησαν κατὰ λάθος, ἀλλὰ διότι ἐξηνητήθησαν, παρακαλοῦμεν δὲ τοὺς ἐλλειπτεῖς σειρὰς λαβόντας ὅπως περιμείνωσι τὴν ἀνατύπωσιν των, τὰ ἡμερ. θὰ κυκλοφορήσωσι περὶ τὰ μέσα ἐλευσομένου, τὰ δὲ βραβεία θὰ ἐπιδοθῶσι ταυτοχρόνως.

Δράμαν, Γ. Ζουρδ. Ὡς γράφετε καὶ ἔγινεν, ἢ ἐπιστ. παρέπεσε, δημοσιευθήσεται, 2 νέας ἐγγρ. κατεχωρήσαμεν, εὐχαριστ. — Δοξάτον, Ι. Γ. Ναν. Κατεχωρήσαμεν τὰς 5 νέας ἐνεγράψας τῆς ἐπιθεωρ. καὶ τὰς 10 τοῦ ἡμερολογ., ἐλάβομεν γρ. 170, ὧν 30 διὰ ἡμερολ. — Δαρδανέλλια, Α. Νικ. 1 νέον ἐγγρ. ἐπιθεωρ. κατεχωρήσαμεν. — Αὐτόθι, Α. Α. Παγ. Δελτίον μετὰ 4 νέων ἐνεγράψων ἡμερολ. καὶ ἐπιθεωρ. ἐλήφθη, ὁμοίως καὶ τίμημα, εὐχαριστ. — Δοῦδζε, Ν. Μπόλλου. Κατεχωρ. 1 ἐνεγράψαν ἐπιθεωρ. καὶ 9 τοῦ ἡμερολ., τίμημα ἐκ γρ. 51 ἐλήφθη, εὐχαριστ. θερμῶτα. — Δεδε-Ἀγάτς, Χ. Πολυμ. Δελτίον μετὰ 1 ἐγγρ., ἐπιθεωρ. καὶ 3 ἡμερολ. ἐλήφθη, ὁμοίως καὶ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἐκ γρ. 29, εὐχαριστ.

Ἐνταῦθα, Καν Χ'. Ὅπως θέλετε.

Ἡράκλειαν Μαρμαρᾶ, Βασίλ. Σταματοπούλον, 2 νέας ἐγγρ. κατεχωρήσαμεν, τίμημα ἐλήφθη, εὐ-

χαριστοῦμεν, δὲν θὰ λείψωμεν. — Αὐτόθι, Παπ. Ἐννοήσατε, ἦτο ἐκτενὲς καὶ ἡ ἐπιθεώρ. δὲν ἐδιπλασίασεν ἀκόμη τὰς σελίδας τῆς, ἄλλο εὐθύμο καὶ μικρότερον ἀναμένομεν.

Θάσον, Κ. Μπασλ. Εὐχαριστ. δι' αἰσθήματά σας, συνεμόρφωθην, εὐελπιστοῦμεν ὅτι ταχέως θὰ λάβωμεν νέας ἐνεγράψας. — Θεσσαλονίκη, Σ. Νικολ. ἐνεγράψ. 3 σώματα ἐπιθεωρ. καὶ ἰσορίθμη ἡμερολογίου, ἐλάβομεν 39 γρ., εὐχαριστ. Αὐτόθι, Σωτ. Ι. Βεγκλίδ. Ἀντιπρόσωπός μας εἶναι δ κ. Κωνστ. Πουρπούτης, μεθ' οὗ συνεννοήσθε, 40 φύλλα πέμπομεν. — Αὐτόθι, Κ. Πουρπούτην. Παρακαλεῖσθε ὅπως ἀπὸ τοῦ παρόντος δίδονται φύλλα τοῖς κ.κ. Ἀγ. Καραμήτσου, Δημ. Πελετίου καὶ Γεώργ. Μωραϊτοπούλου, ὁμοίως ὅπως συνεννοήθητε μετὰ τοῦ κ. Βεγκλίδου καὶ μᾶς ἀπαντήσητε. — Αὐτόθι, Β. Βεγκλίδ. Ένεγράψ. 1 νέον, τίμημα ἐλήφθη. — Θάσον, Χαρ. Σταμ. Δελτίον μετὰ 6 νέων ἐγγρ. ἐλήφθη, εὐχαριστ. Εἰκόνες δημοσιευθήσονται, μὴ ἀνησυχεῖτε, ἢ Θάσος, ἢ ὅποια ἐπέδειξε τόσην ἀγάπην πρὸς τὸ «Ἀπ' Ὀλα» δὲν δύναται νὰ ἐξαιρεθῆ τοῦ Πανοράματος.

Ἰκόνιον, Γ. Ζιουρ. Κατεχωρ. 1 νέον ἐγγρ., φύλλα στέλλονται, εὐχαριστ. — Αὐτόθι, Δημ. Χ' Ἰωάννου. Δελτίον μετὰ 4 σώμ. ἡμερολ. καὶ 3 ἐπιθεωρ. ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, εὐχαριστ.,

Κρούσοβον, Ἀδ. Τζιούφ. Φύλλα πέμπονται, τίμημα ἐμβάζετε διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς. — Κοζάνην, Ἀθ. Ε. Διάφ. Εὐχαριστ. διὰ πρόφωνα ἐνεργειάν σας, 1 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. κατεχωρ., ὁμοίως 10 σώματα ἡμερολ. — Καρατζίκι, Α. Μετρ. Κατεχωρ. 1 νέον ἐνεγράψαν, τίμημα ἐλήφθη, εὐχαρ. — Κορυτσάν, Ἰωσήφ Λαζάρ. Εἴμεθα λίαν γοητευμένοι ἐκ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ξεσπιδώματός σας, κατεχωρήσαμεν 17 νέας ἐνεγράψας καὶ σειρὰς πέμπομεν, τὰ ἐκ τούτων ἐλλείποντα φύλλα ἐξηνητήθησαν, θὰ σταλῶσι μετὰ τὴν ἀνατύπωσιν των, εὐχαριστ. θερμῶς. — Καβάλλαν, Σωκρ. Διαμαντ. Αἰτούμενον ζ' καὶ γ' στέλλομεν, τὰ λοιπὰ σταλήσονται μετὰ τὴν ἀνατύπωσιν των, διότι ἐξηνητήθησαν τὰς αἰτούμενας 4 σειρὰς πέμπομεν ἐλλειπτεῖς κατὰ τὰ φυλλάδια ταῦτα προσωρινῶς βέβαια, κατεχ. τὸν ἐν Ζαζορίφ ἐνεγράψαμεν. — Κεσοάνην, Ἀθ. Ι. Κουδελην. Κατεχωρήσαμεν 5 ἐγγρ., βραβεῖόν σας σταλήσεται. — Αὐτόθι, Α. Βασιλείου. Κατεγράψαμεν 6 νέας, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Κισυπλιά, Ἡλ. Γούν. Δελτίον μετὰ 3 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 6 ἡμερολ. ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. — Καστοριά, Χ. Καραγκούνην. Ένεγρ. 3 νέας ἐγγρ. ἐν τῇ ἐπιθ. καὶ 2 ἐν τῷ ἡμερολ., εὐχαριστ. — Καραγάτς, Γ. Ν. Κυριακ. Δελτίον 6 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ ἡμερολ. μετὰ λίαν φιλόφρονος ἐπιστολῆς καὶ τιμήματος ἐλάβομεν, εὐχαρ. θερμῶτα δι' ἐνεργείας καὶ εὐκολίαν διανομῆς.

Λουλέ Βουράτζ, Παναγ. Γ. Φουερ. 2 ἐγγρ. ἐν τῇ ἐπιθεωρ. κατεχωρ., εὐχαριστοῦμεν.

Μπούκ, Σταθ. Ἀναστ. Ταδζιδόπουλ. Νέον ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 2 σώμ. ἡμερολ. κατεχωρήσ., εὐχαρ., αἰτούμενα φύλλα ἐξηνητήθη., πεμφθήσονται προσεγῶς μετὰ τὴν ἀνατύπωσιν των. — Μέτρας, Δημ. Βιτιάδ. Ἀπαντῶ εὐχαριστῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ ἵνα πληροφορηθῶσιν ὅλοι οἱ ἀναγνώσται μας. Λοιπὸν πρόκειται περὶ νέων ἐνεγράψων καὶ οὐχὶ περὶ ἀνανεώσεων κατὰ τὴν β' ἐξαμηνίαν, ἐν τούτοις αἱ νέαι ἐνεγράψαι αὐταὶ δύνανται νὰ εἶναι ἢ α' ἢ τῆς β' ἐξαμηνίας, τὴν αὔξησιν τῶν σελίδων θὰ κάμῃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συμπληρωθῶσιν αἱ 2000 ἢ 5000 ἐνεγράψαι, μὴ ἀναμένοντες τὴν λῆξιν τῆς α' ἐξαμηνίας. Σᾶς εὐχαρ. διὰ τὴν διαβεβαίωσιν σας ὅτι ἐν Μέτρας τὸ «Ἀπ' Ὀλα» κατακτῶ δσημέραι νέας συμπαθείας, εὐχαριστήσατε δὲ παρακάλῳ καὶ πάντας τοὺς αὐτόθι φίλους του γρ. 65 ἐλήφθη, εὐχαριστ. — Μοναστήριον, Σ. Σταυρίδην. Αἰτηθέντα ἐλάβετε; ἀπαντήσ. παρακαλῶ. — Αὐτόθι, Δ. Τσώγον. Ἡ προσθήκη 5 νέων ἐνεγράψων ὑπ' ὄψιν, εὐχαρ. δι' ἐνεργείας. — Μουδανιά. Εἰς τοὺς διὰ τοῦ ἡμερολογίου ἀνδραγαθίας νεαροὺς Κωκὸν καὶ Λουκιάν εὐχεται βίον εὐτυχῆ καὶ ἀνεφελον ὁ αὐτόθι φίλος των Κορ. Β. — Μιτυλήνην, Κοσμ. Κουγιόμιτς. Δελτίον μετὰ 12 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 13 ἡμερολ. ἐλάβομεν, 11 παρ' ἡμῶν καταβαλλόμενα προσπάθειαι πρὸς διάδοσιν τοῦ «Ἀπ' Ὀλα» μᾶς ὑποχρεώνουσι τὰ μέγιστα καὶ ἐν ταῦτῳ μᾶς δίδουσι θάρρος εἰς τὸ ἔργον μας, εὐχαριστ. πολλὰς. — Μουδανιά, Κορ. Βιγγ. Δίδετε παρακ. ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλα τῷ κ. Κλ. Ὁραιοπούλφ ἐγκαταστάνα αὐτόθι. — Μπαμπᾶ Ἐσκι, Κίμ. Κόκκιον. Ἐπιταγὴν γρ. ἀργ. 188 ἐνεργουώσαμεν, εὐχαριστοῦμεν διὰ προσθυμίαν.

Νίγδην, Χ. Κωνσταντινίδ. Θερμῶτα εὐχαριστ. δι' ἐνεργείας ὑμῶν πρὸς εὐρυτέραν τοῦ «Ἀπ' Ὀλα» καὶ τοῦ ἡμερολογίου διάδοσιν, εἴμεθα εὐγνώμονες, 3 νέας ἐγγρ. κατεχωρ., φύλλα στέλλομεν.

Σάνθην, Βατ. καὶ Γούν. Κατάλογος 142 ἐνεγράψων δι' ἡμερολ. ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ἀγγελίαν στέλλομεν. — Αὐτόθι, Γ. Κυριακίδ. καὶ Ι. Δ. Παίδ. Δελτία μετὰ 14 ἐνεγράψας ἐπιθεωρ. καὶ ἰσορίθμη ἡμερολογίου ἐλάβομεν, ὁμοίως καὶ τίμημα, εὐχαριστ. θερμῶτα.

Ὀρτάκιοι Ἀδριανουπόλεως, Κ. Χρ. Μαιρ. Ένεγράψ., τίμημα ἐλήφθη, εὐχαρ. — Οὐζούν Κιοπροῦ, Κλ. Παπᾶ. Λίαν φιλόφρ. ἐπιστολήν σας μετὰ δελτίου 12 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ ἰσορίθμων ἡμερολ. ἐλάβομεν, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Προάστειον, Ἐλ. Ἰωάνν. Φύλλα καὶ διαφήμισιν πέμπομεν, γ' ἀψετε παρακ. τὴν μᾶλλον ἀσφαλῆ διεύθυνσιν, διότι κατὰ τὸν κατάλογον πάντα τὰ φύλλα τοῦ Προαστείου διεκπεραιούνται αὐθημερόν. — Πλωμάριον, Ι. Μαυραγ. Παραλαβὴν 510 γρ. ἀνηγγείλαμεν διὰ τῆς ἀλληλογρ. προηγουμένου φύλλου, ἀξίαν. τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων εἰς 53. — Πέραν, Ε. Ν. Μ. Δύνασθε νὰ συνεχίσετε ἀπὸ σήμερον, ὅποτε θὰ λαμβάνετε τὰ φύλλα τῆς β' ἐξαμηνίας ταχυδρομικῶς καὶ τότε καὶ τὸ ἡμερολ. θὰ σᾶς κοστῆσῃ μόνον 3 γρ. Τὰ χρήματα δύνασθε νὰ στείλητε ἢ εἰς γραμματόσημα ἢ δι' ἀποστολέως εἰς τὰ γραφεῖά μας, σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὸ ὑπὲρ τῆς ἐπιθεωρ. ἐνδιαφερόν σις. — Πολύγνιτον, Σ. Κουκαμ. Κατεχωρήσαμεν 5 νέας ἐνεγράψας, εὐχαριστ. — Πέραν, Χρ. Πανταζίδην. Κατεχωρ. 5 νέας ἐγγρ. τῶν κ.κ. Θεολ. Καλιμτζ., Ἀλεξ. Θαλασ. καὶ Ἀθαν. Σταυρ., ὧν καὶ τίμημα ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν. — Προῦσαν, Εἰσταθ. Βιγγόπουλ. Ἐλάβομεν δελτίον 6 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ ἡμερολ., εὐχαρ. δι' αἰσθήματα καὶ ἐνεργείας. — Πράβιον, Τ. Τεπερογλου. Ἐπιταγὴν 64,75 γρ. ἐνεργουώσαμεν, εὐχαρ. θερμῶτα διὰ συγχαρ. καὶ εὐχάς. Τὸ «Ἀπ' Ὀλα» προοιθετο ὡς σκοπὸν του νὰ ὠφελήσῃ καὶ νὰ τέρψῃ, βλέπομεν δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ κοινωνία τὸ ἡγάπησε καὶ τὸ ἐνθαρρύνει γενναιώτατα καὶ ἡμεῖς στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων τούτων προβαίνομεν μετὰ θάρρους.

Ροῦμελι Χισάρ, Ὁ. Ἄνδρ. Ἐλάβομεν γρ. 60 καὶ δελτίον 17 ἐν ὄψιν ἐνεγράψων, εὐχαρ. θερμῶς.

Σαμοθράκην, Ἀρ. Φαρδ. Εὐχαριστ. θερμῶς διὰ τὰς ἐνεργείας σας, ἐλπίζομεν ὅτι ταχέως καὶ ἐν Σαμοθράκῃ τὸ «Ἀπ' Ὀλα» θὰ ἔχῃ πλείστους ἀναγνώσττας, δεχόμεθ. εὐχαριστῶς, κατεχωρ. 4 νέας ἐγγρ., τίμημα στέλλεται εἰς γραμματόσημα. — Σκόπεια, Δ. Ν. Σαπουτζῆ. Εὐχαριστ. θερμῶς δι' ἐνεργείας, κατεχωρ. 3 ἐγγρ. δι' ἐπιθεωρ. καὶ 3 σώματα ἡμερολ., τίμημα ἐλήφθη. — Σιάτιστα, Ἄν. Δάν. Λίαν κολαυτικῆ ἐπιστολή σας μᾶς συνεκίνησε, πᾶν ὅτι πράττομεν εἶναι καθήκον μας τοσοῦτῳ μᾶλλον ἱερὸν, ὅσῳ αἰσθανόμεθα ἀπτότητα τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ τὴν ἀγάπην τῆς κοινωνίας πρὸς τὸ ἔργον μας. Κατεχωρ. 18 νέας ἐγγρ., εὐχαριστ. θερμῶς. Εἰς τὴν ἐρώτησίν σας ἀπαντῶμεν: ἐκ Σινασοῦ. — Σκοπὸν, Ἀρχ. Οἰκονομ. Δελτίον μετὰ 3 ἐγγρ. ἡμερολογ. καὶ ἐπιθεωρ., ἐλάβομεν, εὐχαριστ. — Σουπάνιον, Γ. Παπαν. Ένεγρ. διὰ 1 ἐγγρ. καὶ 1 σώμα ἡμερολογίου.

Τραπεζοῦντα, Α. Χ. Τζαπακίδ. Εὐχαριστ. δι' ἐνεργείας σας, πρότασις δεκτῆ, ἀναμένομεν κατάλογον, μεθ' ὃ σταλήσονται. — Αὐτόθι, Κ. Καρακασίδην. Ἐλάβομεν, ἔχετε δίκαιον, ποθοῦμενα θὰ δημοσιεῶνται εἰς εὐρυτέραν ἀκτίνα, ὅταν τὸ «Ἀπ' Ὀλα» διπλασιάσῃ τὰς σελίδας του, χαίρομεν πολὺ μανθάνοντες ὅτι ἡ ἐπιθεωρησίς μας ἀποτελεῖ «οἰκογενειακὸν ἐντρυφήμα», ὁ μόνος μας πόθος. — Τραπεζοῦντα, Ἀγ. Νικολ. Δελτίον μετὰ 6 ἐγγρ. ἡμερολ. καὶ ἐπιθεωρ., ἐλάβομεν εὐχαρ. δι' αἰσθήματα καὶ εὐχάς.

Φανάριον, Ἀπ. Ν. Ἰγγλίζ. Ένεγράψατε. Χαλιηδόνα, Βασ. Α. Δημ. Ένεγράψατε δι' ἐπιθεωρ. καὶ ἡμερολ., φύλλα στέλλομεν, εὐχαριστ. — Χώραν, Δ. Λουτζον. Φύλλα αἰτηθέντα, στέλλομεν, εὐχαριστ. δι' ἐνεργείας. — Χηλῆν, Μ. Σαρρ. Παραλαβὴ 200 γρ. ἀνηγγέλθη ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ 12 φύλλον. Δελτίον μετὰ 12 ἐγγρ. ἐπιθεωρ. καὶ 4 ἡμερολ. ἐλάβομεν, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς δι' ἐνεργείας σας πρὸς διάδοσιν. — Αὐτόθι, Δημ. Ἀδὰμ. Αἰτηθέντα φύλλα στέλλονται.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἐλάβομεν μετὰ τὴν 15 Νοεμβρίου θ' ἀπαντήσωμεν εἰς προσεχῆς.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΛΑΙΟΒΑΦΩΝ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Π. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ
Ἐν Γαλατᾷ, Φερμενεδζιλέρ, Κων/πολις.

ΜΙΑ ΑΛΗΘΕΙΑ ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

... Ήμασταν στο σπίτι του φίλου μας, — μιὰ βραδυά του χειμῶνα — ἀπ' ἐξω τὸ χιόνι στροβιλιζόνταν σὰν ἓνα πελώριο λευκὸ σεντόνι κι' ἔφευγε μακριὰ γιὰ νὰ σβύσει πάλιν στὴν γωνιά τοῦ δρόμου. Ὁ βορριάς κτυποῦσε τὰ παράθυρα τῆς μικρῆς τοῦ φίλου μου καμαρούλας καὶ σύριζε πότε καὶ πότε τὸ μονότονόν του τραγουδι.

Μοναδικὴ νυκτιά, γιὰ ζεστασιά, γιὰ παραμῦθι καὶ γιὰ γλυκὸ κρασί.

Καθεὶς ἀπὸ μᾶς (καὶ ἤμασταν πέντε) ἔλεγε καὶ μιὰ του τρέλλα, καὶ ἓνα του νεανικὸ κατόρθωμα σιμὰ στὴ φωτιά, ποῦ ἡ κόκκινη φλόγα μᾶς ἔβαφε σὰν ἀποθέωσι μὲ τὸ κόκκινόν της χρῶμα τὰ πρόσωπά μας, γελῶν καὶ αὐτοθαναζόμενος, σὰν τὸ παραμῦθι τελείωνε καλά, ἢ δεχόμενος τὰ χάγλινα τῶν ἄλλων σὰν ἐτύχαινε νὰ μείνη, ὁ κακόμοιρος, στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ μὲ μιὰ ζεστή καὶ μοσχοβολησμένη χυλόπητα στὸ στόμα.

Στὸ τέλος ἦλθε κ' ἡ σειρά μου, ἔπρεπε κι' ἐγὼ κᾶτι νὰ τοῦς πῶ — μὰ τί; — καὶ γὰρ δὲν ξεύρω, νὰ ὑποχωρήσω ἀδύνατον καὶ ἄρχισα :

«— Ἐδῶ καὶ τόσον καιρὸν, ὅταν ἀκόμη ἤμουνα νέος καὶ εἶχα μαῦρα μαλλιά καὶ δέκα ἔξι χρόνια καὶ ζοῦσα στὸ χωριό μου, πτωχὸ νησί, ποῦ τὸ δέρνει τὸ τρελλὸ τῆς Προποντίδος κῶμα, ἀγάπησα — πῶς; — νά, ὅπως ὅλοι ἄλλωστε καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία δὲν θέλει καὶ πολὺ, μιὰ ματιὰ φθάνει. Κοπέλλα ἀθῶα μὲ τὰ δεκαπέντε της χρόνια, ροδοκόκκινη καὶ ἀφράτη, μὲ λεπτιὰ χαρακτηριστικά, μὲ τὸ ἀβίαστον καὶ ἀνεπιτήδευτον στοὺς τρόπους, ἦταν τὸ καμάρι τῆς γειτονιάς της.

Ἦμουνα τρελλός, δὲν ζοῦσα παρὰ ἀπὸ κείνην καὶ δι' ἐκείνην μόνον. Εἶχα σχεδιάσει τὴν ἐρωτικὴν μας φωλειά ὑψηλά στ' ἀπάτητα βουνὰ τοῦ νηιοῦ μας, κλεισμένη ὀλοτρόγυρα μὲ βότσαλα καὶ στρωμένη μέσα ἀπὸ τὰ καλλίτερα τοῦ Μάη τριαντάφυλλα.

Τὴν ἔγραφα στίχους, ἔκλαιγα πολλὰς φορές γιὰ κείνην καὶ ἀνατριχίλα ἠδονῆς κατελάμβανε τὸ νεανικὸ μου σῶμα ὡσὰν τὴν θωροῦσα ἄντροπαλὴ νὰ διαβαίνει στὸ δρόμο.

Τὰ πράγματα πηγαιναν καλά, ὅταν ξενητεύθηκα κι' ἐγὼ ἔπρεπε νὰ πάγω νὰ μάθω γράμματα, νὰ γείνω ἐπιστήμων.

Πέρασαν χρόνια καὶ μῆνες, μὰ ἐγὼ ποῦ κεφάλι γιὰ μάθησι· ἡ γλυκειά της ζωγραφιά μου ἐφαιδρυνε τὸν ὕπνο μου τὴν νύκτα, καὶ σὰν σκιὰ μου ἀκολουθοῦσε τὰ βήματά μου τὴν ἡμέρα.

Μιὰ ἐπιθυμία μου ἔκαιε τὰ στήθη : ἤθελα νὰ γείνω μεγάλος, ἤθελα νὰ γείνω πλούσιος, γιὰ νὰ ἀγοράσω μιὰ κορῶνα στολισμένη μὲ τὰ καλλίτερα πετράδια σ' τὴν βασιλίτσα τῆς ψυχῆς μου.

Τοῦ κάκου ἡ γρηοῦλα ἡ μάνα μου (ποῦ καλὴ τῆς ὥρα) μῶγραφε γιὰ νὰ μὲ συμβουλέψῃ νὰ προκόψω στὰ γράμματα, τοῦ κάκου ἐγὼ, ἡ νοσταλγία τῆς μορφῆς της μὲ ἐκυρίευσε. Πολέμησά τὸν ἑαυτὸν μου, ἤθελα νὰ μείνω, ἀδύνατον, ἡμέρες δὲν μπορούσα νὰ κοιμηθῶ, καὶ θὰ γενούμουν ἐξάπαντος τρελλός στ' ἀλήθεια ἂν δὲν γυρνοῦσα στὸ χωριό μου. Κι' ἔτσι μιὰ καλὴ ἡμέρα ἐφθασα ἐξαφνα, θέλησα νὰ τῆς κάμω μιὰ ἐκπληξι. Πῆγα κατ' εὐθείαν στὸ σπίτι της, ἡ πόρτα ἀνοικτὴ, στὸ χωριὸ ἢ πόρτες πάντα ἀνοικτὲς μένουν, μπαίνω στὴν ἀδλὴ, ὁ καυμένος ὁ Μοῦργος, τὸ μαῦρο τὸ σκυλί, ποῦ τοὺς ἐφύλαγε, μὲ γνώρισε καὶ ἔτρεξε κογτὰ μου, μὲ ἄγγυρε ἀπὸ τὴν χαρὰ του τὰ χέρια, τί πιστὸ σκυλί (γιατί μερικὰ ζῶα νὰ μὴ ἦσαν ἄνθρωποι; πόσον τότε ἡ κοινωνία μας θὰ ἦτο καλλίτερα, καὶ πόσον ὀλιγώτερα κοινωνικὰ ναυάρια θὰ ὑπῆρχον) στὴν ἀδλὴ κανεὶς, ἦταν πρωτὶ Κυριακάτικο, ἡ μάνα της ἐξάπαντος θὰ ἦτο στὴν ἐκκλησιά. Προχωρῶ καὶ ρί-

πω περίεργα τὰ βλέμματά μου στὴν μικρὴ κάμαρη ποῦδινε ἀπάνω στὸ μπαξέ, ἦτο μέσα ἡ Α... μαζὺ μὲ κάποιον νέο γνωστὸ μου καὶ

Δὲν μπόρεσα νὰ παραμείνω περισσότερο καὶ ἔφυγα ἀπαρατήρητος.

Φύλαξα καὶ πέρασαν λίγες ὥρες καὶ ξανσπῆγα.

Ἡ μητέρα της στὴν κάμαρη ἔπλεκε καὶ ἡ κόρη ἐκάθητο ἡσυχα-ἡσυχα μὲ τὸ βιβλίον στὰ χέρια· ἡ ὑποκρίτρια μόλις μὲ ἀντελήφθη, νὰ ὁ Μ... μας, μητέρα, εἶπε μὲ χαρὰ καὶ ἔτρεξε νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ, ἡ ἀχρεία· μοῦ ἦρθε νὰ τὴν πνίξω, μὰ δὲν ἄξιζε περὶ τὸν κόπο· διὰ ἡ κόρη χάσῃ τὴν καρδιά της, δὲν εἶναι πλέον τὸ ἰδεῶδες, δὲν εἶναι πλέον ὁ ἄγγελος, δὲν εἶναι πλέον τὸ χάσμα τοῦ σπητιοῦ της· εἶναι σαπησμένο σῶμα, εἶναι πτῶμα, εἶναι σκουπίδι γιὰ πέταγμα. Ἐμείνα γιὰ λίγα λεπτά ποῦ μὲ φάνηκαν ὥρες ἀτέλειωτες, φίλησα τῆς μάνας τὸ τιμημένο τὸ χέρι — τί μοῦ ἔφταιγε ἡ καυμένη — εὐτυχισμένη γρηοῦλα, δὲν ἤξευρε τὴν μοτομπὴ τῆς κόρης της.

Μ' ἐφύλαξε ὁ Θεός, εἶχα γνωρίσει τὸ φεῖδι πρὶν νὰ καταλάβω τὴν γυναῖκα. Νὰ λοιπὸν γιατί εἶμαι καὶ θὰ μείνω ἀνύπανδρος.

Ἡ ὥρα πέρασε, τὸ μικρὸ ὥρολόγι κτύπησε τὰ μεσάνυκτα, καλὴ ὥρα εἶπαμε ὅλοι γιὰ φευγί, καὶ

ΕΓΩ!

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἄπ' ὅλα τὰ ἐγκλήματα τῆς γῆς, τὸ πειρὸ μεγάλο, εἶναι νὰ ὑποκρίνεσαι τὸν ἑρῶτα στὸν ἄλλο.

+

Ἡ ἔμμορφαις σ' αὐτὴ τὴ γῆ εἶναι Θεοὶ καὶ Χάροι· μιὰ τους ματιὰ μπορεῖ ζωὴ νὰ δώσῃ καὶ νὰ πάρῃ...

+

Ὁ ἔρως εἶναι ὁ καρπὸς καρδίας εὐαισθητοῦ κι' εἶναι ἡ λέξις «ἀγαπῶ» ἡ φλογερὰ τροφή του. Ζωὴ χωρὶς τὸν ἔρῶτα καλεῖται δυστυχία, ἀνέραστος καὶ βοσιλεὺς ζῆ ἐν φοικτῇ πενίᾳ... καὶ εἶναι πλουσιώτερος ὁ ἀγαπῶν ἐργάτης, περιφρονῶν βασιλεῖα ἐμπρὸς 'ς τὰ βλέμματά της...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Τὴν 31ν παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐτελέσθησαν ἐν Εὐάνθῃ οἱ ἀρραβῶνες τοῦ κ. Σωκράτους Ε. Κεσίσογλου μετὰ τῆς δεσποινίδος Εὐτυχίας Π. Ἀδαμαντιάδου. Συγχαίροντες τὰς δύο οἰκογενείας, εὐχόμεθα εἰς τοὺς μνηστευθέντας ταχεῖαν τὴν στέφιν.

— Μετὰ χαρᾶς πληροφορούμεθα, ὅτι ὁ διαπρεπὴς ἐν Βηρυττῷ ὀφθαλμολόγος Νικολάκη ἐφ. Βασιλειάδης διορίσθη ὀφθαλμολόγος τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου Θεσσαλονίκης. Πρὸ ὀλίγου ἔτι ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτάνος ἠδύοκχησε δι' ἐπιστολῆς τῆς ἀρχιγραμματείας τῶν ἀνακτόρων νὰ δωρήσῃ χρυσοῦν γραφίδα τῷ ὁμογενεῖ ἐπιστήμονι ἐπὶ τῇ ἐκδόσει ἀραβιστί ἐργου του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐγχειρίδιον τῆς Ὀφθαλμολογίας». Τὰ θερμά μας συγχαρητήρια.

Ἐσοὶ θέλετε νὰ λάβητε μέρος τὸ Πάσχα εἰς τὴν ἐκδρομὴν Ἱεροσολύμων ἐγγραφεῖτε ἀπὸ τοῦδε καὶ πληρώσατε τὸ τίμημα τοῦ εἰσιτηρίου διὰ μηνιαίων δόσεων. Ζητήσατε περιληπτικὸν πρόγραμμα ἀπὸ τὸν ὀργανωτὴν τῆς ἐκδρομῆς κ. Θωμᾶν Βαλαλᾶν, Γαλατᾶ, Χάνιον Ἁγίου Πέτρου.

ΕΥΘΥΜΟΣ ΣΤΗΛΗ

ΑΠ' ΕΔΩ ΚΙ' ΑΠ' ΕΚΕΙ

Ἡ χολέρα πέρνει καὶ δίνει κυριολεκτικῶς εἰς τὴν πόλιν μας, ἡ καλλίτερον πέρνει, διότι καθ' ἡμέραν τὰ θύματά της ἀυξάνουσιν εἰς πείσμα ὄλων τῶν ἀπολυμάνσεων καὶ ἐγκυκλίων.

Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι ὅλος ὁ κόσμος εἶναι δυσηρεστημένος ἀπὸ αὐτὴν τὴν νόσον, ἂ μᾶ! Ἀπατάσθε. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἐφάνη εἰς τὴν πόλιν μας μᾶς ἐχάρισε χίλια καλά.

Ποιά; ἐν πρώτοις ἐδημιούργησε μερικὰς δημοσίας θέσεις ὀδοκαθαριστῶν, ἀσβεστοπασαλειφτῶν, ἀπολυμαντῶν, νεκροκομιστῶν, νεκροθαπτῶν καὶ τὰ λοιπά, θέσεις, ποῦ δίδουν πολλὰ κέρδη μὲ ἐλπίδας μάλιστα προαγωγῆς.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτοὶ οἱ εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς χολέρας, ἀλλὰ καὶ ἓνας σωρὸς μαθητῶν καὶ διδασκάλων. Μία ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου διέταξε τὸ κλεισίμον ὄλων τῶν σχολείων, διότι φρονεῖ ὅτι μὲ τὰ κλεισίματα αὐτὰ θὰ ἀποκλεισθῇ ἡ νόσος.

Ἐκλείσαν λοιπὸν ὅλα τὰ γυμνάσια καὶ τὰ παρθεναγωγεία, ἐν τούτοις εἰς πείσμα ὄλων τῶν κυβερνητικῶν διαταγῶν ἐν μόνον νηπιαγωγείων ἐξακολουθεῖ νὰ μένη ἀνοικτὸν, τὸ νηπιαγωγεῖον τοῦ Σαλί-Παζάρ, ὅπου εἶναι ἀνθυγιεινῶς στρωμασμένα τόσα μωρὰ τοῦ Κράτους.

Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως κλεισθῇ καὶ αὐτὸ τὸ νηπιαγωγεῖον πρὸς περιφρούρησιν τῆς δημοσίας ὑγείας, διότι, ὡς μανθάνομεν, συνέβησαν ἐκεῖ πολλὰ κρούσματα λογο-διαρροίας.

Ὅτι δὲ τὸ νηπιαγωγεῖον αὐτὸ εἶναι ἐστία νοσογόνος, εἶναι ὅτι ἡ κυβερνήσις εἰδείξεν ὅλα τὰ συμπτώματα τῆς νόσου, προσβληθεῖσα κυριολεκτικῶς.

Ἐὰν μὲ τὴν προσβολὴν αὐτὴν τῆς Κυβερνήσεως δὲν φαίνεται λελανθασμένη ἡ γνώμη ὅτι ἡ χολέρα μόνον τὰς κατωτέρας τάξεις προσβάλλει, διότι καὶ οἱ ὑπουργοὶ μήπως δὲν εἶναι ἀχθοφόροι τῶν θεσμῶν τοῦ Κράτους;

Ὁ χειμὼν μᾶς ἐπεσκέφθη στὰ γερά καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸν ἦλθεν ἡ ἀκρίβεια τῶν καυσίμων ὑλῶν καὶ μάλιστα τοῦ ξύλου. Πολλοὶ θέλουν νὰ ἀποδώσουν τὸ πρᾶγμα εἰς τὴν χολέραν, δὲν ἔχουν ὅμως δίκαιον. Ἡμεῖς τὸ ἀποδίδομεν εἰς τὸ κλείσιμον τῶν σχολείων, τὰ ὅποια δὲν μποροῦν νὰ βγάξουν πειὰ ξύλα καὶ κούτσουρα.

Ἐὰν εἰς διάλογος : — Πόσα γρόσια ἔχει τὸ ξύλο; — Εἶναι ἀκριβό, κύριε καθηγητά, κοστίζει 52 γρόσια. — Καὶ ὅμως ἐγὼ τὸ ἐδίδα τζάμπα.

ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ

Δέν έχω κέφι σήμερα γιά στίχους κωμικούς,
 έχω πολλήν άναποδιά,
 κάτι μου σφίγγει τήν καρδιά
 γι' αυτό σās στέλλω, φίλοι μου, λίγους δραματικούς,
 νά γίνη ποικιλία
 και νά δακρύση κάθε μιá
 φιλαναγνώστρια Ρωμηά
 κι' ευαίσθητος κυρία.

Βεβαίως είχα κωμικά νά γράψω πολλά πράγματα
 και γιά τήν γούνα του τρανού Τραιάνου πολλά ράμ-
 [ματα,
 γιά τός δηλώσεις πουκάμε μέ φρόνησιν πολλήν,
 αλλά δέν χάνει τίποτε μέ τήν άναβολήν.

ΘΡΗΝΩΔΙΑ

Ντάγκ! ντάγκ! ντάγκ! ή καμπάνες σημαίνουν,
 τών γειτόνων τά 'μάτια δακρύζουν,
 νταγκαντάγκ! μιá κτυπούν, μιá σωπαίνουν
 κι' ένα ρίγος θανάτου σκορπίζουν.

Ούρανών ούρανέ, ποῦ μās βλέπεις,
 πῶς θανάτους πικρούς επιτρέπεις;
 κι' άφου πήρες αὐτήν ποῦ θρηνώ,
 πῶς άφίνεις ξμέ ζωντανό;

Ντάγκ! ντάγκ! ντάγκ! ὦ Θεέ μου! τί πόνος,
 πῶς θά ζήσω λοιπόν πλέον μόνος;
 Ντάγκ! ντάγκ! ντάγκ! νεκροθάπται σιμώνουν
 τήν ψυχὴν τῆς ψυχῆς μου σηκώνουν.

Τήν ψυχὴν τῆς ψυχῆς μου μέ πέρνουν . . .
 μέ τρελαίνουν οἱ πόνοι στ' αλήθεια!
 χά! χά! χά! δητ' έδῶ πῶς τήν σέρνουν! . . .
 ἄχ! ἄχ! ἄχ! πῶς μέ καλούν τά στήθια!

Νεκροθάπτη! τὸ λάκκο ποῦ σκάβεις,
 ξέρεις ποίαν σ' αὐτὸν τώρα θάβεις;
 ξέρεις πόσον αὐτὴν αγαποῦσα
 και μονάχα γιά κείνην πῶς ζοῦσα;

Ντάγκ! ντάγκ! ντάγκ! Τί σταμάτησες; **Λάβε**
 τὸ φικιári και γκάπ και γκούπ σκάβε,
 μα τὸν λάκκον αὐτὸν δίχως άλλο
 νά τὸν κάμης βαθύ και μεγάλο,
 γιατί ξέρεις; . . . κρυφά νά σιτὸ πῶ:
 μέσ' τὸ μνήμα μαζί της θά 'μπῶ.

Δέν τερειάζει, καῦμένε, δέν πρέπει
 έδῶ πέρα χωρίς καμμιά σκέπη
 τὸ χουσό μου πουλί μου ν' άφήσω
 κι' άλλου μόνος νά πάγω νά ζήσω.

Συγκινεῖσαι και σύ, κλάψε, κλάψε,
 τὸν φτωχό μου, τὸν άχαρι βίο,
 τώρα νά τὸ φικιári και σκάψε,
 μα νά ξέρης ποῦ σκάβεις γιά δύο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΣ

'Οποία τις φαίνεται εις τούς Προοδευτικούς ή δρῶσις
 του Μ. Βεζύρου.

'Οποία τις πρέπει νά είναι κατά τούς Προοδευτικούς
 ή δρῶσις του Μ. Βεζύρου.

Ν. Σαράδου

ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Τὸ μόνον
 έν χρήσει
 διδασκικόν

των **ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ Βιβλίων.**

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Μεγάλη δόδος Πέραν, 164.

Διεύθυνσις: **Φ. ΠΑΣΧΑΛΙΑΔΟΥ.**

Άπό τῆς Τετάρτης 17 τρέχοντος νέα θεάματα
 άπολαυστικά, Παραστάσεις από τῆς 2 μ. μ. συνε-
 χεις μέχρι τῆς 11 μ. μ.

Άλλαγή προγράμματος κατά πᾶσαν Τετάρτην
 και Κυριακήν. Θέσις Α' γρ. 5, Β' 3, διακεκριμένη 10.

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

" ΑΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΝΙΚΑΙΑΝ "

ΤΟΜΟΣ

200 σελίδων, πλουσίως εικονογραφημένος.

Όλη ή άγνωστος Ιστορία τῆς Βιδυνίας.—
 Περιγραφή τών σπανίων άρχαιοτήτων τῆς.—
 Περιγραφή τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως
 υπό κοινωνικήν, έθνολογικήν και έμπορικὴν
 έποψιν.

Τιμᾶται 15 γρόσια.

Σάματα εύρίσκονται εις τὰ γραφεῖά μας.

Έγγραφῆτε ὅλοι εις τὸ
 Εὐθυμογραφικόν 'Ημερολόγιον
 « **ΑΗ' ΟΛΑ** ».

Εὐφυέστατον—Κομψότατον.

3 γρόσια διὰ τούς έγγεγραμμένους εις τήν 'Επι-
 θεώρησιν.

Θ. ΒΑΦΕΙΔΟΥ ΚΗΙ Σ^{ΑΕ}
ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Φωνογράφων, Τσιγκογραφίας,

Γαλβανοπλαστικής κτλ.

Ιδρυθέν τῷ 1888

Κατασκευάζει και πωλεῖ

κλάκας φωνογράφων τελειοτάτας

ΑΝΤΙ 10 ΓΡΟΣΙΑ

Μεγάλη δόδος Τεκέ, άρ. 540, έναντι
 τῆς Τευτονίας, Πέραν.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ